

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXIX Kaina 30 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGPJŪTIS - AUGUST 9, 1985

Nr. 155

LKB Kronika Nr. 66

Viešas „Kronikos“ priedas

(Tęsinys)

8. Kultū įstatymų kontrolės komisija neturi juridinio asmens teisės. Ji taip pat neturi administracinių teisių, todėl negali duoti nurodymų ir potvarkių, susijusių su kultū įstatymų taikymu bei laikymu, ir taikyti bet kokias prievartos arba baudsmės priemones.

9. Kultū įstatymų kontrolės komisija dirba, glaudžiai bendradarbiaudama su Religijų reikalų tarybos prie TSRS Ministrų Tarybos įgaliotiniu Lietuvos TSR.

V. Organizacinis darbas.

10. Kultū įstatymų laikymo kontrolės komisija dirba pagal tam tikrą planą, kuris svarstomas ir tvirtinamas jos posėdyje.

11. Komisijos posėdžiai rengiami ne rečiau kaip vieną kartą per ketvirtį. Komisijos posėdžiuose rašomas protokolas.

Religinių susivienijimų vykdomieji organai, revizijos komisija, jų teisės ir pareigos

Tarybų Lietuvos konstitucijos 50 str. skelbia, kad Lietuvos TSR piliečiams garantuojama sąžinės laisvė, tai yra teisė išpažinti bet kurią religiją arba neįpažinti jokios, praktikuoti religinius kultus arba vesti ateistinę propagandą. Kurstyti nesantaiską ir neapykantą ryšium su religiniais tikėjimais draudžiama. Bažnyčia Lietuvos TSR atskirta nuo valstybės ir mokykla — nuo bažnyčios.

Dalis bažnytininkų laikosi nuomonės, kad jeigu bažnyčia atskirta nuo valstybės, vadinasi, religinės organizacijos ir tikintieji gali veikti kaip tinkami, vadovaudamiesi vien savo taisyklėmis. Šitaip galvojančiai klysta. Savo taisyklėmis religiniai susivienijimai ir tikintieji gali vadovautis tiek, kiek jos neprieštarauja įstatymams.

Mūsų tarybiniuose įstatymuose, visiškai laikantis Konstitucijos „Dėl bažnyčios atskyrimo nuo valstybės ir mokyklos — nuo bažnyčios“.

Popiežius lanko Afrikos kontinentą

Roma. — Popiežius Jonas Paulius II ketvirtadienį išvyko į trečiąją savo kelionę Afrikos kontinente. Jis pirmiausia sustojo Toge, po to aplankys Dramblio Kaulo Krantą, Kamerūną, Centro Afrikos Respubliką, Zairą, Keniją ir užbaigs kelionę musulmoniška Maroke.

Trečiadienį generalinėje audiencijoje popiežius pasmerkė Pietų Afrikos rasistinę politiką, aparteidą, pasakydamas, kad rasinio atskyrimo sistema yra nežmoniška. Kiekvienam žmogui, nežiūrint jo rasės, priklausau orumas, lygus visiems žmonėms.

Vatikano spaudos atstovas pabrėžė, kad popiežius Pietų Afrikos nelankys, nes jo vizitas ten klaidingai galėtų būti interpretuojamas kaip pritarimas aparteidui. Perna popiežius planavo aplankyti Pietų Afriką ir Angolą, tačiau komunistinė Angolos vyriausybė atsaisė jį priimti. Popiežius Afrikoje išbus 12

reglamentuojama įvairių religinių susivienijimų organizavimo tvarka, jų teisės, veiklos ribos, santykiai su valdžios organais, turto, skirto kulto reikalams, valdymas, disponavimas pinigėmis lėšomis ir kt. Savo religiniams poreikiams bendrai tenkinti tikintieji piliečiai, sulaukę 18 metų amžiaus, gali vienytis į religinius susivienijimus, parapijas bei grupes, priklausomas nuo tikinčiųjų skaičiaus.

Religinė bendruomenė-parapija gali pradėti veikti tik įsiregistravusi valstybinės valdžios organuose. Lietuvos respublikoje dabar yra užregistruoti 764 įvairių konfesijų religiniai susivienijimai.

Registravimo faktas reiškia, kad religinis susivienijimas išpareigoja laikytis įstatymų ir kartu užtikrina, kad jis bus saugomas įstatymų, ginančių religinių kultū išpažinimo laisvę.

Tikintiesiems, sudariusiems įstatymo numatytą tvarką religinį susivienijimą, suteikiama teisė gauti nemokamai naudotis maldos namais savo religiniams poreikiams tenkinti arba naudoti nuomojimo teisėmis kitas patalpas religinėms sueigoms.

Maldos namai ir juose esantis inventoriūs, kurie mūsų šalyje yra liaudies nuosavybė, perduodami religinėms organizacijoms nemokamai naudotis pagal sutartis, sudarytas tarp vietinių valdžios organų ir religinio susivienijimo steigėjų. Pasirašiusieji sutartį tikinčiųjų atstovai priima atsakomybę už perimtą turtą. Jie išpareigoja saugoti ir tausoti jį kaip patikėtą jiems valstybinį turtą, remontuoti pastatą, padengti išlaidas, susijusias su šio turto valdymu bei naudojimu, kaip apsauga, apkūrenimas, draudimo mokesčiai, nuostolių padengimas, sugadinus arba išvaisčius turtą, ir pan. Kartu pasirašiusieji sutartį išpareigoja maldos namus naudoti išimtinai tik religinių poreikių tenkinimo tikslams.

(Bus daugiau)

dienų ir grįš į Vatikaną rugpjūčio 19 d. Tai yra jo 27-toji kelionė į užsienį. Afrika yra svarbi Bažnyčiai, nes katalikų skaičius ten auga. Šiuo metu Afrikoje gyvena apie 70 milijonų katalikų, kada šio šimtmečio pradžioje jų buvo vienas mil. Iki šio šimtmečio pabaigos Afrikoje katalikai sudarys 18 nuoš. visų gyventojų. Čia aktyviai veikia misijonieriai, įvairūs vienuolynai. Daug mokyklų ir švietimo kursų veda tėvai Jėzuitai. Vis daugiau katalikų yra vyriausybėse, net ir Zimbabvės marksistas premjeras Robert Mugabe yra mokėsis jėzuitų mokyklose. Togo, Dramblio Kaulo Kranto ir Zairo prezidentai yra katalikai.

Vatikano spaudos atstovas J. Navarro Valls pasakė, kad Afrikos kontinente mažai visiškų bedievių, visi žmonės tiki į Dievą ar į daugelį dievų. Stipriausias katalikų konkurentas yra islamas, kurio išpažinėjų iš 531 milijono gyventojų yra 150 mil. Libijos diktatorius Khaddafi yra pasakęs, kad vieną dieną visa Afrika bus musulmonų tikėjimo.

Prezidentas Reaganas ir ponija Nancy Reagan Baltųjų Rūmų sodelyje, apsupti reporterių ir palydovų, jiems išvykstant helikopteriu į Camp David. Stebėtojai sako, kad prezidento Reagano nenori klausyti demokratų dominuojami Atstovų rūmai. Poniai Nancy dar blogiau, — jos nenori klausyti ir gerokai paaugęs šunelis „Lucky“.

Mirties komandos už geležinės uždangos

New Yorkas. — „The Wall Street Journal“ gegužės 16 d. numeryje išspausdintame straipsnyje, Adrian Karatzinoky rašo, kad nuo 1980 m. labai pagausėjo politinių oponentų žudymas. Kun. Jerzy Popeliuskos nužudymas nebuvo izoliuotas įvykis, o tikrai „ledkalnio viršūnė“.

Nepriklausomo lenkų Helsinkio komiteto ir „Solidarumo“ pagrindžio spaudos žinioms, nuo karo stovio paskelbimo, mažiausiai 104 lenkai, pasireiškę neoficialių organizacijų ar protesto veikloje, tapo smurto aukomis.

Pasak autoriaus, panašūs poslinkiai matomi ir Sovietų Sąjungoje, kur kaikiure politiniai kaliniai kasmet numarinami kalėjimuose ir prievartinio darbo lageriuose dėl nuožmių sąlygų. 1984 metais tokio likimo susilaukė ukrainiečių politikiniai Oksa Tichy, Juri Litvin ir Valeri Marčenko bei laisvų profsąjungų steigėjas Aleksej Nikitin.

Autorius cituoja JAV-ų Helsinkio organizaciją, kuri pranešė, kad nuo 1980 m. keturi lietuvių ir du ukrainiečių kunigai bei dvi ukrainiečių vienuolės žuvo „įtartinomis aplinkybėmis“. Jie visi buvo valdžios kritikai ir dalyvavo disidentinėje veikloje. Eilė žmogaus teisių gynėjų žuvo automobilių katastrofose.

Londono universiteto profesorius Peter Reddaway nurodo, kad padaugėjo pranešimai apie tautinių teisių gynėjų, religinių disidentų, nepriklausomų profsąjungų ir panašių organizacijų narių neaiškias mirtis.

„Žmogūdytė“, pagrindinis represijos įrankis Stalino lai-

so. Libija skiria tam tikslui dideles pinigų sumas. Kai kur islamo tikėjimas auga. Popiežiaus vizitas Maroke bus bandymas išlyginti s, kad abu tikėjimai galėtų gyventi šalia vienas kito be smurto ar neapykantos.

kais, vėl vaidina svarbų vaidmenį visuomenės kontrolės repertuare“, rašo autorius. AFL-CIO laisvų profsąjungų instituto tyrimo direktorius.

(ELTA)

Sukilėliai sugavo grupę pacifistų

Managva. — Grupė amerikiečių pacifistų ir Nikaragvos valdžios draugų išvažiavo į Nikaragvą pademonstruoti savo taikos intencijas. Už laivų jiems beplaukiant tarp Nikaragvos ir Kostarikos, Eden Pastoras Gomezo vadovaujamos grupės sukilėliai pradėjo laivą šaudyti ir įsakė laivui plaukti į krantiną. Sukilėliai pačiupo 29 amerikiečių pacifistus, kurie suvažiuojo iš 12 valstijų ir 18 žurnalistų, kurie tą grupę lydėjo. Pastora kartą yra pavadinęs tokius taikos aktyvistus „vilkais avių kailyje“.

Daugiausia tos grupės narių yra iš New Yorko. Valstybės departamentas kreipėsi į Nikaragvos ir Kostarikos vyriausybės prašydamas padėti amerikiečiams. Bandoma išaiskinti, kas juos pagrobė ir kur jie dabar yra.

Arabams dar toli iki vienybės

Casablanca. — Maroko karalius Hassanas atidarė arabų valstybių vadų suvažiavimą, apgailestaudamas, kad ne visų valstybių vadai atvažiuo. Nedalyvauja: Sirijos, Alžiro, Libijos, Libano ir Pietų Jemeno atstovai.

Savo žodyje PLO pirmininkas Arafatas pareiškė, kad arabai neturėtų leisti Sirijai tapti niekieno nerinktu arabų vadu. Jis padėjojo tiems, kurie į suvažiavimą atvyko, išgirdę palestiniečių moterų verkimą iš Libano palestiniečių stovyklų. Kaip žinoma, Sirijos remiamas Libano šijitai puldinėja palestiniečius Libane. Arabų Lygos valstybių kon-

Svedams nelengva gerinti santykius

Stokholmas. — Švedijos vyriausybė paskelbė, jog santykiai su Sovietų Sąjunga pagerėjo. Po pasitarimų su sovietų užsienio reikalų viceministeriu Viktor Malcev, švedų užsienio reikalų ministerija paskelbė, kad rugsėjo 15 d. švedų premjeras Palme ir ministeris Bodstrom lankysis Maskvoje. Pabrėžiama pareiškime, kad povandeninių laivų lankymasis švedų teritoriniuose vandenyse pernai sumažėjo. Pernai tokių sienos pažeidimų buvo tik 45. Švedijai nepavyko nustatyti, kokių valstybių laivai lankėsi švedų teritoriniuose vandenyse.

Vėliau, tą pačią dieną Švedijai įteikė sovietų ambasadai formalų protestą dėl sovietų piliečių, išsokusio iš sovietų prekinio laivo, gaudymo ir jo suėmimo, kuris įvyko Švedijos vandenyse. Kaip jau buvo pranešta, iš to laivo pabėgo ir laimingai pasiekė Švedijos salą jaunas lietuvis. Kitas su juo iš laivo išsokęs vyras buvo sovietų valties persekiojamas ir sugautas. Jo likimas nežinomas. Reikia manyti, kad ir sugautasis buvo lietuvis.

Sovietų ambasada, priimdama protestą, pareiškė, kad daugiau tokių įsibrovimų į sveitimus vandenims, nebus. Švedijoje priimtas pabėgėlis yra 26 metų amžiaus. Jis ir papasakojo švedų policijai smulkmenas apie jo draugo sugavimą.

Kinijos komunistų partijos sekretorius pagrasino, kad partija „griebs“ išsigimėlius, pelnagaudžius, kyšininkus, laisvės ieškotojus, kurie ekonomines reformas bando panaudoti savo gobšumui patenkinti.

ferencijoj dalyvauja: Bahraino, Jordano, Somalijos, Džibouti, Sudano, Mauretanos, Kvataro vadai, dar šešios valstybės atsuntė aukštų pareigūnų delegacijas. Saudi Arabijai atstovauja sosto įpėdinis Abdullah. Stebėtojai neabejoja, kad arabų vienybėi laikas dar neatėjo.

Kremliaus nauja šluota gerai šluoja

Maskva. — Sovietų žinių agentūra rugpjūčio 2 d. paskelbė, kad iš pareigų pasitraukė statybos ministeris Vitaly Čudin. Kodėl — nesakoma. Jo vietą užims Evgeny Vornacev.

Užsienio agentūros komentuoja, kad nuo kovo mėn. naujasis komunistų partijos gen. sekretorius Gorbačiovas pakeitė jau aštuonis ministerius. Liepos pabaigoje britų spauda ėmė svarstyti, ar Gorbačiovas nesutiko pirmosios klūties savo pradetuose valymoose. Sakoma, kad jis bandė pakeisti ir patį premjerą Nikolai Tichonovą. Partijos centro komiteto posėdžiuose liepos 1 d. Gorbačiovas pasiūlė Tichonovui išeiti į pensiją. Jis jau neteko savo kabineto septynių ministerių. Du iš jų Gorbačiovas pavadėmis suminėjo savo kalboje: plieno ir statybos medžiagų ministerius. Tie tuoj ir buvo pakeisti. Žinios iš Maskvos nesutaria tik dėl to, kas buvo numatytas pakeisti Tichonovą. Vienai gandai teigia, kad pats Gorbačiovas pasiūlė perimti premjero pareigas. Su tuo nesutiko ne tik pats Tichonovas, bet ir Rusijos respublikos premjeras Vitalijus Vorotnikovas bei naujai į politbiurą paskirtas Nikolajus Ryžkovas, kuris laikomas Gorbačiovo sąjungininku. Jų argumentas buvo tas, kad nors Gorbačiovas labai tiktų premjero vietai, valstybei ir partijai naudingiau turėti jį partijos sekretoriaus vietoje.

Be to nurodyta, kad partijos tradicijos ir tarybinė patirtis rodo, kad vienas asmuo neturėtų valdyti abiejų svarbiausių postų: partijos ir vyriausybės vado vietų. Paskutinis toks abiejų vietų savininkas buvo Nikita Chruščiovas 1964 m. Jis sukoncentravo per daug galios į savo vieno rankas ir iš to nieko gero nebuvo.

Valdžios ir partijos kadru valymą buvo pradėjęs Andropovas. Jis išmetė iš vadovaujamų postų daug provincijų vadų, kas partijoje buvo pavadinta „nudzūvisių šakų apkapojimu“. Svarbiausias valymų vykdytojas buvo Gorbačiovo sąjungininkas Jegoras Ligačiovas, kuris tą valymą dabar tęsia toliau. Iš 157 regioninių partijos vadų buvo pakeista 20 nuoš. Gorbačiovo per septynis mėnesius pakeisti pareigūnai jau siekia 40 nuoš., pasikeitė apie trečdalis centro komiteto narių.

Paskutiniu metu valymo šluota pasiekė Kazachstano respubliką. Čia buvo išmesti policijos vadai, įmonių vadovai. Sakoma, kad Gorbačiovas norėtų išmesti ir Kazachstano partijos vadą Dinmuchaamedą Kunajevą, bet tą palaiko premjeras Tichonovas ir kiti apie jį susispietę politbiuro nariai. Gorbačiovas jau turi politbiure 4-5 visai ištikimus sąjungininkus, tačiau kiti dar bando demonstruoti savo nepriklausomumą.

Salia vyriausybės ir partijos nauja šluota palietė ir kariuomenę. Ją dar negalima lyginti su Stalino valymais 1930 dešimtmetyje, kada Stali-

nas sunaikino trečdalį karininkų. Gorbačiovas tačiau jau parodė, kad ir kariuomenėje jis gali laisvai veikti, pasirinkdamas sau tinkamus karininkus. Įdomiausia Vakarų pasiekusi žinia buvo maršalo Nikolajaus Ogarkovo paskyrimas vyriausiu Varšuvos pakto jėgų vadu. Tą vietą turėjo maršalas Viktor Kulikov. Vadovybės pakeitimas negalėjo būti amžiaus sumetimais, nes Ogarkovas trim metais senesnis už Kulikovą, 64 m. Kulikovui teks viršininkauti karo kolegijoje. Ogarkovas taps vienas iš trijų gynybos ministerio, maršalo Sergejaus Sokolovo, 74 m. amžiaus, pavaduotojų. Kiti du: maršalas Vasilijus Petrovas ir generalinio štabo viršininkas (buvusi Ogarkovo vieta) maršalas Achromjevas.

Sovietų kariuomenės vadą Rytų Vokietijoje gen. M. Zacevą pakeitė liepos 19 d. gen. P. Lusevas. Į pensiją išstumtas vyriausias kariuomenės politinis komisaras gen. Aleksejus Jepiševs, 77 m. Jo vieton iš Rytų Vokietijos atkelto gen. Aleksejus Lizicevas. Maskvoje kalbama, kad pasitraukė ir 71 m. sovietų raketinių jėgų vadas maršalas Vladimiras Tolubko, nesigirdi ir apie šiaurinio vandenyno karo laivyno vadą admiralo Michailovskį. Nėšeniai baigėsi sovietų laivyno manevrai, tačiau jo pavardė nebuvo minima.

Daugiausia dėmesio sukėlė maršalo Ogarkovo iškilimas. Jis buvo patekęs į mirusio partijos vado Černenkos nemalonę. Kariuomenės sluoksniuose Maskvoje kalbama, kad miręs gynybos ministeris maršalas Ustinovas, mirties patalę gulėdamas, prašė kitų politbiuro narių neduoti Ogarkovui gynybos ministerio vietos. Černenka supykęs ant Ogarkovo dėl jo vėlyvo pasirodymo užsienio spaudai po Pietų Korėjos lektuvu numušimo 1983 m. rugsėjo mėn. Tuomet Ustinovas pasakė, kad „Ogarkovas pasidarė per didelės savo kelnėms“. Černenka jį apkaltino „partijai netinkančiu elgesiu“.

Politbiuro nariai paklausė mirštančio Ustinovo ir vieton ministeriui pask. maršalą Sokolovą, 74 m. tačiau Grobačioviui g. u patinkas Ogarkovas, nes jis irgi pabrėžia aukštosios technikos reikalingumą Raudonojoje armijoje, reikalaujant daugiau lėšų aukštos technologijos ginklams, kurie ateityje išspręs konfliktą tarp didžgalybų. Seno- sius generolus, kurie laikosi senų strategijų, Ogarkovas su panieka vadinąs „plieno edikais“. Jiems vis reikia naujų artilerijos pabūklų ir naujų šarvuočių, kada ateitis priklausau kompiuteriams ir elektronikai.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 9 d.: Romanas, Malvina, Pilėnas, Gražutė.
Rugpjūčio 10 d.: Laurynas, Asterija, Tautenis, Laima.

ORAS

Saulė teka 5:51, leidžiasi 8:00.

Nepastovus debesuotumas, temperatūra dieną 9-12, naktį 7-10.

SPORTO APŽVALGA

SALFASS INFORMACIJA

LIETUVIŲ LAUKO TENISO PIRMENYBĖS

1985 m. S. A. Lietuvos Lauko teniso pirmenybės įvyks rugpjūčio 24-25 d., Oakland University aikštėse, Rochester, Mich. (tarp Pontiac ir Rochester, į šiaurę nuo Detroito). Vykdo - Detroito LSK „Kovas“.

Pradžią - 9:00 val. ryto - punktuoliai! Registracija - nuo 8:00 val. r.

Programa: Vyrų A vietas, Vyrų B vietas, Moterų vietas, Vyrų senjorų vietas (45 m. ir vyresnių), Jaunių vietas (18 m. ir jaunesnių), Mergaičių vietas (18 m. ir jaun.), Jaunučių vietas (14 m. ir jaunesnių), Vyrų A dvejetas, Vyrų B dvejetas ir Moterų dvejetas. Jei laiko ir vietos aplinkybės leis, bus vykdomas ir mišrus dvejetas.

Klasifikacija - pagal žaidėjo amžių 1985 m. rugpjūčio 24 d. Dalyvauti leidžiama tik viename viename, plus dvejete.

Dalyvavimas atviras visiems lietuvių žaidėjams, atlikusiems 1985 m. metinę SALFASS-gos nario registraciją. Neatlikusiems - bus galimybė tai atlikti vietoje.

Pradmės mokestis: Vyrų A, vyrų B, moterų ir senjorų vienetai - 7 dol. Jaunių, jaunučių ir mergaičių vienetai - 4 dol. Dvejetai - po 3 dol. kiekvienam žaidėjui.

Dalyvių registracija atliekama iki 8 m. rugpjūčio 19 d., pasiūnčiant dalyvio registraciją ir pradmės mokestį už vienetus varžybų vadovui, šiuo adresu: **Dr. Algis Barauskas, 3018 Patch Dr., Bloomfield Hills, MI 48013.** Tel. (313)-258-6535.

Golfas

KVALIFIKACINIS TURNYRAS CHICAGOJE

Chicagos Golfo klubo valdyba kviečia visus žaidėjus ir žaidėjas dalyvauti kvalifikaciniame turnyre, kuris rugpjūčio 10 ir 11 dienomis vyks Glen Eagles C.C. Turnyro pradžia (abi dienas) 11 val. ryto.

SALFASS tarp miestinių golfo žaidėjų organizacinio komiteto nariai aptaria einamuosius reikalus. Iš k.: Vytautas Vaitkus, Arūnas Dagys, Aleksandras Traška, Edvardas Lapas, dr. Osvaldas Nakas, Bronius Racevičius. Trūksta Tomo Lapo.

SALFASS-GOS TURNYRO ORGANIZACINIS KOMITETAS

1985 m. SALFASS-gos tarp miestinių Golfo turnyro rengimo organizacinį komitetą sudaro: Edv. Lapas, - pirm., Arūnas Dagys - vicepirm. ir turnyro vadovas. Bronius Racevičius - sek.; jis taip pat rūpinasi papuošimais ir įrengimais. Aleksandras Traška - išdininkas. Tomas

Čekis rašomas: LSK „Kovas“. Registraciją siųskite tik už vienetus. Dvejėtų registracija bus vykdoma vietoje.

Kaip pasiekti Oakland universitetą? Vaziuoti I-75 į šiaurę, iki University Drive išvažiavimo, tada University Dr. vaziuoti iki Oakland University Campus (į šiaurės rytus) ir sekti Sports Arena ženklus.

Apsistoti galima šiuose moteliuose (rezervuojantis paminėkite „Tennis Kovas“):

Drury Inn, 575 West Big Beaver, Troy, Mich. Tel. (313)-528-3330 (40 dol. double). Vaziuojant I-75 paimkite Big Beaver Rd. išvažiavimą.

Northfield Hilton, 5500 Crooks, Troy, Mich. Tel. (313)-879-2100. (55 dol. double). Vaziuojant 8-75 į šiaurę, paimkite Crooks Rd. išvažiavimą.

Galutinis varžybų formatas ir pravedimo sistema bus nustatyta po dalyvių registracijos termino ir priklausys nuo dalyvių skaičiaus.

Varžybų sistemą nustatys ir žaidėjų skirstymą atliks SALFASS-gos Lauko teniso komitetas, susitaręs su varžybų vykdytojais. K-to vadovas yra **Antanas Bartkus, 2825 West 86th Place, Chicago, IL 60652.** Tel. (312)-737-7117.

Informacijos išsiuntinėtoms visiems sporto klubams ir kitiems tenisininkams. Pavieniai (klubams nepriklausą žaidėjai), dėl informacijų gali kreiptis į bet kurį sporto klubą ar tiesiai į dr. Barauską.

SALFASS centro v-ba

Lapas - žymenys ir dovanos. Dr. Osvaldas Nakas - informacija ir banketo meninė programa. Vytautas Vaitkus, Chicagos Lietuvių Golfo klubo pirmininkas, šiam komitete atstovauja jo vadovaujama golfo klubui.

SALFASS-GOS 1985 M. GOLFO TURNYRAS 1985 metų Šiaurės Amerikos Lietuvių individualinės ir tarp-

miestinės komandinės golfo pirmenybės vyks š.m. rugpjūčio 31 - rugsėjo 1 dienomis Wyndwice golfo aikštynuose St. Joseph, Michigan. Turnyro dalyviai apsigyvens Holiday Inn, Benton Harbor, MI 2860 So. M.-123 Benton Harbor. Tel. (616) 295-3234. Registracija dalyvavimui pirmenybėse bus vykdoma minėtame viešbutyje penktadienį, rugpjūčio 30 d., 7 val. vak. Dėl informacijų kreip- tis į šio turnyro organizacinio

komiteto pirm. E. Lapą, tel. (312) 343-8857.

VAJE!

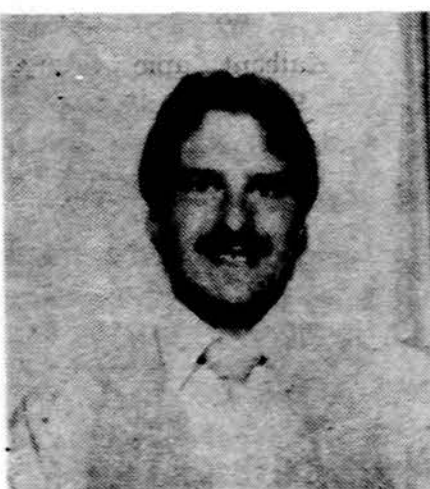
Patiksliname praėjusioje „Sporto apžvalgos“ laidoje pasitaikiusią klaidą: Edv. Lapas yra SALFASS-gos 1985 m. golfo pirmenybių organizacinio komiteto pirmininkas, o Vytautas Vaitkus - Chicagos Lietuvių Golfo klubo pirmininkas.

Tinklinio žaidynės MAS stovykloje Dainavoje.

Futbolas Chicagoje

SVEIKINAM ST. JENIŲ

„LITUANICA“ TURNYRŲ IKARŠTYJE

Visi esame girdėję ir daugelis patys patyrė, kad Ameriką yra neribotų galimybių kraštas. Ir visokių galimybių. Ryskus pavyzdys: prieš porą metų skaitėme laikraščiuose ir matėme televizijos žinių programoje, kad vienas Nebraskos universiteto studentas, krepšinio komandos žvaigždė, po ketverių studijų metų pasinaudojo neribota galimybe ir... įstojo į Chicago pedagogės Marva Collins vadovaujamos pradžios mokyklos šeštąjį skyrių. Mat, jis turėjo nesupratimų su daugybės lentelė ir negalėjo parašyti paprasčiausio skaičio. Dėl to negalėjo gauti darbo. O kad 4 metus praleidę universitete su geromis sporto stipendijomis daugelis iš jo išėina tik paprasti „bouncers“ ar bartenderiai - jokia naujiena. Yra ir išimčių.

Viena tokių išimčių yra Steve Jenigas, Marijos ir Henriko Jenigų sūnus. Jis šį pavasarį geras pažymiais baigė Western Illinois universiteto Business School, gaudamas „Transportation and Management“ specialybės diplomą. Tik baigęs, Steve Jenigas tuoj gavo tarnybą naujai įsigytoje profesijoje, didelėje Canadian Pacific Railroad Co., Oak Brook priemiestyje. Studijų užbigimu džiaugiasi jis pats, jo tėvai, artimieji ir didelis būrys „Lituanicos“ futbolo komandos sirgalių-rėmėjų.

Studijuodamas, Steve visus 4 metus žaidė universiteto futbolo rinktinėje - Varsity team. „Lituanicos“ futbolo klube Steve susipažino su futbolo žaidimo pagrindais ir, atitinkamai jo amžiui, žaidė visose komandose, pradedant mažiuku, baigiant Major divizija.

Kai šio sezono pradžioje iš „Lituanicos“ vyrų komandos

komiteto pirm. E. Lapą, tel. (312) 343-8857.

komiteto pirm. E. Lapą, tel. (312) 343-8857.

komiteto pirm. E. Lapą, tel. (312) 343-8857.

komiteto pirm. E. Lapą, tel. (312) 343-8857.

prasidėjo didysis „Exodus“, Steve Jenigas liko ištikimas klubui. Jis liko klube. Su juo pasiliko ir 3 jo broliai studentai, kas sudaro beveik 40 nuošimčių pirmosios komandos žaidėjų, kurie ne tik dėvi uniformas, bet ir žaidžia tokios klasės futbolą, kurį jau verta žiūrėti ir gerėti. Daug sėkmės, Stepai!

J.J.

„LITUANICA“ TURNYRŲ IKARŠTYJE

Praėjusį sekmadienį kraštas. „Lituanicos“ vyrų ir veteranų komandos dalyvavo „Rams“ klubo suroštame 8 komandų turnyre Genoa City. Vyrų komanda sukovoję gana vykusiai ir pateko į finalą žaisti prieš vokiečių „Schwabens“ komandą. Mūsų žaidėjų gana ambicingai, gal net ir per daug ambicingai, nes vienam žaidėjui teko palikti aikštę žaidimo viduryje, kas sumažino komandos pajėgumą ir teko pralaimėti nežymiu skirtumu 1:2.

Šį sekmadienį, rugpjūčio 11 d., Marquette Parko aikštėje, „Lituanica“ rengia šešių komandų turnyrą - pikniką. Rungtynės prasidės 12 val. ir vyks be pertraukos ligi 6 val. vakaro. Baigminės rungtynės, tarp daugiausiai taškų surinkusių komandų, prasidės apie 5 val.

St. Joseph, Michigan, turnyre veteranų komandai teko antroji vieta.

J.J.

Futbolas svetur

PIETŲ AMERIKOS GERIAUSI ŽAIDĖJAI

P. Amerikoje nuo 1971 metų yra renkami metų geriausi P. Amerikos futbolo žaidėjai. Tokiais yra buvę: Tostao, Cubillas, Pele, Figueroa (tris kartus iš eilės), Zico (tris kartus), Kempes, Maradona (du kartus iš eilės), Socrates ir 1984 metų P. Amerikos geriausi

P. Amerikoje nuo 1971 metų yra renkami metų geriausi P. Amerikos futbolo žaidėjai. Tokiais yra buvę: Tostao, Cubillas, Pele, Figueroa (tris kartus iš eilės), Zico (tris kartus), Kempes, Maradona (du kartus iš eilės), Socrates ir 1984 metų P. Amerikos geriausi

P. Amerikoje nuo 1971 metų yra renkami metų geriausi P. Amerikos futbolo žaidėjai. Tokiais yra buvę: Tostao, Cubillas, Pele, Figueroa (tris kartus iš eilės), Zico (tris kartus), Kempes, Maradona (du kartus iš eilės), Socrates ir 1984 metų P. Amerikos geriausi

P. Amerikoje nuo 1971 metų yra renkami metų geriausi P. Amerikos futbolo žaidėjai. Tokiais yra buvę: Tostao, Cubillas, Pele, Figueroa (tris kartus iš eilės), Zico (tris kartus), Kempes, Maradona (du kartus iš eilės), Socrates ir 1984 metų P. Amerikos geriausi

Baltimorės Lietuvių Atletų klubo vyrų tinklinio komanda dalyvavusi XXXV-tose SALFASS žaidynėse.

Nuotr. A. Rugienius

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 - Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesijunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur - Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, seštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; seštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso nurodžius. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

„mažieji“ greit iškris iš tolimesnių varžybų. To paties gali susilaukti ir kai kurie „didieji“. Tai atsitiks todėl, kad pirmame rate yra nemažai apylygių jėgų suporavimų.

V. Kriščiūnas

DR. KENNETH J. YERKES

DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

KŪDKIŲ IR VAIKU LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Chicago, Illinois 60629
Tel. 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.
Tel. 436-7700

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS -
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses".
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Sešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

DR. ONA VAŠKEVIČIUS

(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val antr. ir penkt. 3-5
kitos pagal susitarimą

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.

Specialybė - Vidus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. PETRAS ŽLIŪBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
Išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val popiet

DR. VIJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(augliai nuimami ofise)
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val. pirm., antr., ketv., penkt.
nuo 12 iki 6 v.v.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterių ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepa, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. - 476-2400
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 1-7;
antr. ir penkt. 10-4; sešt. 10-2 val.

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ - NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. - 233-8553
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

SPECIALYBĖ VIDAUS IR
KRAUJO LIGOS
Ne chirurginis išsiplėtusiu vėnu
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą.
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir sešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS

DR. LAURA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJOS
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
Išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val popiet

Ofis. tel. 586-3166; namų 381-3772

AŠ NIEKUR NEPRIKLAUSAU

„Aš nepriklausau niekur, kur organizacijos pešai. Kai abi bendruomenės susitaikys, tada ir aš prisidėsiu“. Dažnai išgirsti naivaus mentaliteto pasiteisinimą dėl nedalyvavimo lietuviškoje veisuomeninėje veikloje.

Ir taip nušneka ne paprastas žmogelis, ne pusinteligentis, bet plačiau prasitrynęs asmuo, padorus lietuvis ir Amerikos pilietis. Nediskriminuojant moteriškos giminės, dažnai toks pasiteisinimas girdimas ir iš švelniosios lyties.

O kas bus, jei bendruomenės nesutiks, LB ir RLB, Alta ir Vlikas niekada neras bendros kalbos? „Aš niekur nepriklausau, kada gi...“ Asmuo randa pasiteisinimą savo neveiklumui, apatijai, nutilimui nuo lietuviško gyvenimo pateisinimą. R.W. Emerson žodžiai „kas gabus pasiteisinimams, retai tinka kam nors kitam“ tinka ir niekur nepriklausančiam lietuviui. Toks pseudokilnumas yra dezertyravimas iš lietuviško lauko. Jei iš viso išvijos medis dar šiek tiek žaliuoja, tai dėka tų, kurie kur nors priklauso. Vargiai kalbant, niekur nepriklausantieji yra kaip kiškio — nei smirdi, nei kvėpia, tai piktožolis lietuviškame išvijos dirvone. Gyvoji išvijos dalis yra kur nors užsiangazavusi lietuviškame veikime, pasisakanti vienu ar kitu reikalu, jai nėra vis tiek pat, kaip išvijos reikalai tvarkomi, kuria kryptimi juda lietuviškasis gyvenimas ir ypač mūsų jaunimas, kurio niekur nepriklausantieji neturi, nes jų atžalos kaip ir jie patys taip pat niekur, nepriklauso. Dažniausia niekur nedalyvaujančių šeimų vaikai yra pasimetę kaip ir jų tėvai. Čia tinka lietuviškas posakis: „Obuolys netoli krinta nuo obels“.

Gyvenant tarp dviejų kultūrinių įtakų, išvijos gyvenimas yra gana komplikotas. Civilizacijos vaisiais pasinaudojama be jokio vidinio konflikto, bet visuomeninėje ir kultūrinėje srityje atsiranda nemažai kontradikcijų ir pasimetimo, ypač susidūrus su specifiskai etninėmis problemomis. Jei ne prieš koki dešimtmetį iškilusi „savų šaknų“ ieškojimo banga, išvijos gyvenimas būtų dar tamsesnis, tirpinamas tautybių katilė, visiškai praradęs savo identiteta.

Jei iš Europos atvykusi imigrantų karta nesikrato lietuviškumo (gal nepajėgia kartais), tai čia gimusiemis jos vaikams lietuviškumas yra daugiau išorinė etiketė. Ne visiems, bet daugumai, ypač tiems, kurių tėvai niekur nepriklauso. Ir suprantama: saulės šviesos nepajunta gyvenantys palėpėje. Taip ir su lietuviškumu: niekur nepriklausantis lietuviškumas ir lietuviškumą, nebent tik vardu ar pavarde. Jie neturi artimo ryšio su savaisiais, su organizacijomis, skautais, ateitininkais, šviesiečiais-santariečiais ar neolituais. Nėra lietuviškumui išlaikyti garantijos ir dalyvaujant jaunimo organizacijose, nes tėvai ir lietuviškos organizacijos yra tik vienas veiksnių, formuojančių jaunimą brendimo amžiuje. Į jo gyvenimą ateina kitų vertybių kriterijai, pašaliniai, plaukiantys iš aplinkos, neapramatomi ir nenuspėjami. Tačiau daugiau galimybių išlikti lietuviškoje dirvoje yra tiems susirišusiems su lietuviška veikla, organizacijomis ir tradicijomis. Pavyzdžių nereikia toli ieškoti: jų pilna

kaimynystėje, teigiamų ir neigiamų.

Niekur nepriklausymas yra apatijos ir nusivylimo vaisius, nenoras kur nors angažuotis, bet noras išlikti „kilniui“, neutraliu. Ta prasme niekur nepriklausantį galime lyginti su eunuchu, kuris tikrai yra neutralus. Visuomeninio pobūdžio nelaimės prideda ten, kur žmonės tampa abejingais savo tautos ir aplinkos reikalams ir įvykiams. Nieko nėra lengvesnio, kaip būti stebėtoju, žiūrovu ar salioniniu kritiku, kur bereikšmėj žodžių srovė dingsta veiksmai ir aktyvus kam nors užsiangazavimas.

Mūsų trumpas nepriklausomo gyvenimo laikotarpis ir jam paruošta dirva nebuvo puresnė neutralijai. Jis išaugo iš priešaušrio romantikos deka tų, kurie tikėjo, aukojosi, dirbo, bet nebuvo stebėtojai. Tautiškosios, krikščioniškos ir socialinės srovės ir partijos kristalizavosi vidinėje viena su kita įtampoje. Tik tada jos nususto augusios, kai tautą užvaldė autoritarinis momentas ir valstybė neteko nepriklausomybės.

Dėl niekur nepriklausančių apatijos ir abejingumo išauga diktatūros (komunistinė ir nacinė), nuo jo kenčia ir demokratijos, turėdamos galimybių balsavimo būstinėse nuspręsti valstybės likimą. Triukšminga mažuma sprendžia daugumos likimą, daugumos, kurios nariai niekur nepriklauso.

Gal ne visai tiktų lyginti etninių grupių reikalus valstybinu mastu. Tačiau apatijos ir abejingumo broūžai yra bendri. Lietuvis, niekur nepriskaitantis, sofistiškai filosofuoja: „Aš niekur nedalyvauju, nei bendruomenėje, nei kitur, kur sukčiaujama. Nebalsuosiu ir Bendruomenėje, nes visvien frontininkai laimės“. Kiek tų frontininkų yra? Ne daugiau kaip pusketvirtą šimto, išsimečiusių po įvairias Amerikos vietas, įsiknijusių daugiaropių veikloje, kaip ir kitų partijų žmonės. Nesąmonė visą Amerikos išvijos gyvenimo veikla priskirti frontininkams. Pagaliau iš viso, ką reiškia praeities partijos be veikimo lauko, be valstybės? Tai praeities simboliai. Kiek narių turi mūsų partijos? Veiksnių veikime einama prie vaikiškų žaidimų, ieškant atstovų kongresams ir suvažiavimams. Jei trūksta narių valdyboms ir atstovavimui, tai kur gausiosios masės už partijos nugaros?

Bendruomenę imu kaip pavyzdį, kadangi ji populiarinė už kitus veiksmus ir jos taryba renkama balsavimu. Komentuojant pereinant rinkimų duomenis, reikia pastebėti, kad dalyvavimas balsavime galėjo būti žymiai gausnis. Reikėtų tik džiaugtis, kad dar yra organizacijų, kurių atstovai renkami balsavimo keliu. Bet ir čia nulėmė neutralieji, viskam abejingi. Dėl jų sąjamos apatijos nukentčia didieji planai. Tik aktyvūs nariai, bet ne stebėtojai, yra didelės jėgos variklis ir etninių grupių veikloje.

Kiek laišky parašoma senatoriams, amerikiečių ir lietuviški spaudai ir TV? Nesame beraščiai, bet ta pati niekur nedalyvavimo pasyvi nuotaita atsiliepia mūsų santykiuose su amerikiečiais, net su OSI. „Tegu kiti dirba, tik ne aš. Aš niekur nepriklausau, kur pešamasi“. Taip galvoja neutralus ramybės ieškotojas. Absoliuti ramybė galima tik kazimirinėse ar tautinėse.

KOMUNISTŲ DOROVĖ

J. VAICELIŪNAS

Sovietiniai komunistai, atsimetę nuo Dievo ir paneigę nustatytus dorovės dėsnius, kartais mėgina nagrinėti dorovę. Sovietiniams komunistams, net ir su aukštesniu išsilavinimu, nėra aiškūs dorovės dėsniai, todėl jie, nagrinėdami dorovę, į talką pasikviečia eilinius gyventojus, kurie taip pat yra komunistai ir bedieviai.

J. Lazauskas (M.G. 1978. Nr. 8, 14 p.) nagrinėja tą sritį. Jis sako: „Įvairios priežastys skatina mąstyti apie dorovingumą. Tai ketinimas giliau suvokti savo bei kitų gyvenimo prasmę, jo tobulinimo šiuolaikinės mokslo ir technikos revoliucijos sąlygomis galimybes, ir noras, kad dorovingumą visi nuoširdžiai pripažintų.“

Mokslas ir technika žmogui dorovingumo nepridoda. Šiandien mokslas ir technika keletuopai pažengę, negu buvo 19 šimtmečiuje, bet žmonių dorovingumas labai krito. Ar nekaltų žmonių kankinimas ir žudymas yra doras ar nedoras veiksmas? Kas daugiau išžudė nekaltų žmonių taikos metu? Atsakymas labai lengvas — doros nustoje sovietiniai komunistai. Sakoma, kad Stalino laikais Sovietų Sąjungoje buvo išžudyta 70 milijonų žmonių. Daug milijonų žmonių išžudyta R. Kinijoje, o taip pat kitose komunistų valdomose kraštuose. Sovietiniams komunistams kalbėti apie dorovingumą yra tas pat, kas iš dorovingumo pasijuokiti. Sovietai savo nuostatas pakirto dorovingumo šaknis. Tie-

sa, negalima pasakyti, kad nėra nei vieno dorovingo bedievio, kaip negalima pasakyti, kad visi, kurie tiki į Dievą, yra labai dorovingi. Betgi kalbama apie daugumą.

J. Lazauskas duoda pasiūlymus eilinių gyventojų apie dorovingumą. A. Kviliūnas sako: „Dorom ir išminties sąvokos tarpusavyje susijusios“. Taip, mokyta ir išmintingas žmogus gali būti ir doras, bet ne visuomet, nes dora tvarkoma ne protu, bet gera valia, pagrįsta religijos nuostatais. Juk komunistai dažnai cituoja Marksą, Lenina, net Stalina, kaip labai išmintingus. Bet ar jie buvo dorai? Ne. Visi jie buvo paleistuviai net žmogžudžiai. Kai Marksas su tarnaitėmis susilaukė vaiko, jis tam vaikui nedavė savo pavardės. Ar Marksas buvo doras, nors komunistai sako, kad jis buvo išmintingas. Tas tik patvirtina, kad išmintingumas ir dorovingumas ne visados derinasi. Toks pat buvo ir Leninas. Jis anksti mirė kaip venerikas. Ar venerikas yra dorovingumas ne tik nemoralus, bet ir baisus žmogžudys. Tai patvirtina net patys komunistai — N. Chruščevas. O žinome, kad buvo ir yra daug kaimo gyventojų, kurie buvo religingi, dori, nors nebuvo baigę jokių mokslų, neturėjo didelės išminties.

Kitas — B. Lauciūnas sako: „Išmintis ir gera valia bei ryžtas ir bus dorovė“. Pasaky-

mas gražus, bet ar jis teisingas? Kas didžiūmą žmonių duos geros valios ir ryžto, jei jie neturės religinio auklėjimo. Sovietų Sąjungoje mokyklose jaunimas persekiojamas dėl jų religingumo. Reikalauja, kad mokiniai įsirašytų į bedieviško komjaunimo organizaciją. Be komjaunimo pažymėjimo neįmanoma patekti į universitetą, nors atestatai būtų visi penketukai. Daug komjaunuolių studentų pasitraukė iš universiteto dėl neštumo. Universitetas joms davė mokslo, išminties, bet nedavė geros valios ir ryžto. Tų dalykių reikia ieškoti kitur. O kur — komunistai bedieviai nežino. Ir J. Lazauskas tą B. Lauciūno pasakymą paneigia, nes dorovė išminties neužtenka. Jis sako: „Išmintingumas, kad ir koks būtų išpuoselėtas, negali nulemti dorovingumo“.

Miesčionys

Kalbant apie dorovingumą, paličiama ir žmonių gyvenama vietovė: miestas ir kaimas. Pats J. Lazauskas sako: „Visais laikais naujos dorovės normos ir principai išsivertindavo per kovą ir puoselėjant komunistinę dorovę, taip pat reikia išgyvendinti nemaža anomalumo apraiškų. Viena jų yra miesčioniškumas“. Kokių naujų dorovių ieško komunistai, jei, kaip J. Lazauskas sako, „puoselėjant komunistinę dorovę“. Komunistai ir jų dorovė atsirado prieš 60 metų, kai krikščioniškoji dorovė egzis-

tuoja jau apie 2.000 metų. Komunistams nužudyti nekaltą žmogų yra doras veiksmas, o religingiems — nedoras.

Kaikurie J. Lazausko bendradarbiai apie miesčionis atsiliepa labai prastai. Jie rašo apie filisterių skurdų dvasinį pasaulį ir gyvenimo būdą. B. Lauciūnas apie miesčionis rašo: „Ir dabar miesčionyje nėra su žiburiu nerasi tvirtos charakterio, aukojimosi kilniems idealams, sąžinės ir tiesos. Jis šlykščiai lankstosi viršiniams, siūlo kyšius, kad tik gautų lengvesnį, pelningesnį darbą. Miesčionys pamina po kokiomis dorovines vertybes ir taisykles tam, kad turėtų automobilį, vasarnamį, aukštą pareigą“. Tie, kurie gali turėti automobilį, vasarnamį ir aukštą pareigą, daugumoje yra komunistai. Tuo pačiu pasakoma, kad komunistai yra žemos doros.

Toliau apie miesčionis rašo A. Kviliūnas: „Miesčionis neturi savo nuomonės. Jis stengiasi kopijuoti „masinę kultūrą“ ir nepastebėti šalia esančių kultūrinių vertybių. Miesčionys yra bailūs žmonės. Jie niekina silpnuosius ir bijo būti paniekinti stipresniųjų“. Ar šis miesčionių apibūdinimas yra tikslus? Jei būtų pasakyta, kad tokie niekingi tipai yra bedieviški komunistai, būtų pasakyta teisingai. Miestuose gyvena daug ir padorių žmonių, nekomunistų. Žinome asmenų, kurie šiandien kenčia sovietų kaucuose. Jie buvo miesčionys, bet jie buvo religingi, padorūs, nelinkę kvailiems komunistų reikalavimams.

Pats J. Lazauskas sako: „Miesčioniškumas neabejotinai yra savybė, atspindinti tokią gyvenimo ir mąstymo būdą, kuriam šiuo metu itin būdinga: idealų menkumas, savanaudiškumas, bailumas, prisitaikėliškumas, šventiškumas, skonio vulgarumas. Vieni miesčionys yra individualistai, o kiti — egoistai, tačiau ir vieni ir kiti — aiškiai savanaudiškos, gerokai rafinuotos, o iš esmės banalios dvasios griuvenos, įkyriai besivaikantys prestižo, pramogų, malonumų“. Ir Lazauskas kalba apie miesčionis, o nepasako, kokių jie pažiūrų, nes soti ir turtingi komunistai ieško tik malonumų ir geresnių vietų, o suvargę nekomunistai žiūri, kur atsistoti į eilę, kad gautų mėsos liekaną ar kitokių maisto produktų. Apie kokius idealus gali galvoti išbėję Sovietų Sąjungos gyventojai, kurie nėra komunistai? Čia jau nekalbama apie žmonių dorovingumą, o apie komunistų ir nekomunistų gyvenimą Sovietų Sąjungoje.

Siekiant idealo

J. Lazauskas sako, kad reikia siekti idealo, o nepasakoti, koks yra jo ar jų idealas. Komunistų idealas yra pavergti kuo daugiau žmonių, juos išnaudoti, persekioti, kankinti ir žudyti. Bet likusiųjų 95% krašto gyventojų, nekomunistų idealas — išsivaduoti iš komunistinės vergijos, pavergtoms tautoms atgauti laisvę, turėti tautinę ir religinę laisvę, žmonišką gyvenimo sąlygas. Taigi komunistų ir normalių žmonių idealai labai skiriasi.

V. Grinius apie idealą rašo: „Būtinai aktyviai kovoti su tomis kliūtimis, kurios trukdo jį pasiekti“. Tik jis nepasako, kokio idealo jis siekia: komunistinio ar humanistinio?

Toliau rašo V. Vasiliauskas: „Tikrai dorų žmonių nėra ir negali būti, nes tai neįmanoma. Kartais išduoda draugai, o kartais žmogus išduoda pats save. Man atrodo, kad idealas ir yra toji pagrindinė kliūtis, kuri trukdo žmogui, nes viskas varden pilvo ir tik tai pilvo, be to žmogus iš prigimties savanaudis, jį veikia vien instinktai.“

J. Lazauskas primena, kad religija trukdo pasiekti užsiurbtų idealus. Jei religija sutrukdo komunistams pasiekti jų idealus, tuo parodoma, kad komunistų idealai yra labai menkos vertės. Religija moko, kad žmogus yra protinga esybė, turinti sielą, todėl žmogus turi būti vertinamas kaip žmogus. Komunistai į žmogų nekomunistą žiūri kaip į gyvulį. Apie kokį dorovingumą ar idealus jie gali kalbėti?

TYLOS KALBA

Iš tikro, žmonės giliausiai suriša ne tai, kas pasakyta, bet tai, kas perduota tyloje: vos jaučiamu prisilietimu, rankos paspaudimu, akių žvilgniu arba nors pačiu būvimu šalia vienas kito. Tyla taip pat turi metafizinę jungiamosios galios — net dar didesnė, negu žodis. Ji nesudaiktina srovančios mūsų būties, kaip žodis. Ji leidžia jai tekėti į kitą tiesiog, nepaversdama jos jokia objektyvacija ir jokiū kūriniu. Tuo būdu tyloje dvi būtytys susitinka kuo arčiau, ir žmogaus noras būti drauge čia įvyksta kuo giliausiai. Tylėjimas yra tiesioginis žmogiškasis bendravimas. Todėl kiekvieną didžiū mūsų gyvenimo valandą mes nutylame, nes mes norime tuomet būti kuo arčiau.

Antanas Maceina

Dariaus ir Girėno tragiškos mirties 52-ryjų metų minėjimas liepos 28 d. Marquette Parke, 67 St. ir California Ave., prie jų paminklo. Iš kairės: Dariaus ir Girėno posto moterų vieneto pirm. Sally Neberiza, buvęs komandierius A. Dzienginski, komandierius W. Ermel, pirm. John Paukštis, kun. Petras Cibulskis, MIC, Altos pirm. Teodoras Blinstrubas ir svečias kalbėtojas Edm. Jasiūnas. Nuotr. C. Genučio

KAN. P. MARTIŠIUS — PRIENŲ ŠVIETĖJAS

Pirkdamas gimnazijai statybinių medžiagų, direktorius nebrangiai nupirko pasenusių, lentoms netinkamų ažuolų. Iš jų lentpiuvėje išpuovė stulpų. Statiniams panaudojo Palių durpyno šimtametes užskurdusias pušes. Jas gavo už dyką. Žiemą jas iškirto ir paruošė talkininkai. Statiniams prikalti patys mokiniai prisikapodavo vinių iš čia pat priepakšū besimėtančių vielų. Taip buvo aptvertas nemažas plotas beveik už dyką. Ta tvora nebuvo labai sandari, nes pušelės daugumoje buvo kreivokos, o tvėrė mokiniai talkininkai. Tad kiškiai rasdavo spragų ir 1926-27 metų ir sekantių metų žiemomis gerokai nuskaptavo iš Mačiūnų atvežuosius skiepius. Abi žiemas ir po jų vasaras statiniai tvoros buvo tankinami.

Kadangi vieną kitą statinį iš tvoros žiemas metu nusiplėsdavo neišmanėliai ar piktos valios žmonės, tai apsaugai direktorius nusprendė vidury medelyno, ant kalnelio pastatyti namą, kad gyvenantieji čia žmonės greičiau pastebėtų plyšius tvorose ir būtų galima juos užtaisyti. Gyvenamojo namo statyba baigta 1927-1928 m. Šio namo antrajame aukšte buvo trys kambariai skirti mokytojams. Pirmame aukšte taip pat trys kambariai įrengti mokinių berniukų bendrabučiui. Apačioje, pusrūsyje, buvo prausykla — valgykla, šeimininkės kambarys, vaisių džiovykla ir sandėlys žieminiams vaisiams. Gretimais buvo pastatytas klojimas. Jame buvo

sukraunama visokia medelynai reikalinga medžiaga: lentos, rąstai, kuolai, šiaudai, drobė, samanės, virvelės.

Uzauginti skiepliai vieni buvo parduvinėjami vietoje, kiti surišami į pūdus, apdedami drėgnomis samanomis, apsiuvari pakuline drobe, prisiuviant baltoje drobėje užrašytą adresą. Šitaip paruošti pūdai buvo kraunami į vežimą ir vežami į Kauno geležinkelio stotį ar į garlaivų prieklauką. Taip Prienų skiepai patekdavo į įvairias geležinkelio stotis ir garlaivų prieklaukas, o iš ten po visą Lietuvą.

Per penkerius metus (1932-1937) iš Prienų medelyno parduota apie trisdešimt penki tūkstančiai skiepai.

Medelynai gautoji žemė buvo labai nualinta: kalnelis — priesmėlis, apkasų išraižytas. Šlaitai šaltiniuoti brūžynai, apacioje lūnas. Pradžioje medelyno veista nedaug. Reikėjo pirma gerai įdirbti žemę ir gausiai ją įtręsti. Medelynai ir sodai reikia giliai įdirbtos žemės, o plantažinių plūgų tada dar nebuvo. Todėl beveik visą sklypą arė 2 artojai. Antrasis gilinos pirmo išverstą vağą. Paskui didelius plotus užėjo mišiniu žaliajai trąšai, priveždavo krūvas durpžemio ir jas kompostuodavo su mėšlu ir trąšomis.

Medelyno pradžia buvo labai sunki. Pirmuosius užveistus medelius dujus metus iš eilės stipriai apgraužė kiškiai, o trečiaisiais 1928-29 metais sodus ir medelynus nusibiau labai stiprus šaltis. Vaismedžiai pradėti sodinti 1926 m., o didesnis kiekis parduotas tik 1932 m.

Trečioji ir ketvirtosios klasės mokiniai bene nuo 1923 metų turėdavo po 2 sodininkystės pamokas. Mokiniai sodininkystės mokėsi iš paties kun. P.

Martišiaus vadovėlio „Apie Sodą“. Kai būdavo gražus oras, šios pamokos būdavo medelyne ir tęsdavosi 2-3 valandas. Žiemą ar blogam orui esant, sodininkystės pamokos būdavo klasėje. Kad mokiniai gerai įsisavintų saugaus medžių genėjimo taisykles, direktorius paskelbė, kad įsipojės į ranką mokinys gaus vienatį iš sodininkystės.

Atlikdami praktiką, mokiniai gaudavo medelyne ir padirbėti: imti iš vaisių sėklas, jas padiegti (stratifikuoti), pasėti, persodinti medžių daigus, juos laistyti, pasodintus ravėti, antrą kartą sodinukus persodinti, skiepyti, genėti, ginti nuo kenkėjų. Jie turėjo progos stebėti, kaip įdirbama medelyno žemė, kaip skiepiams sudaromi vainikai, kaip skiepai iškasami iš medelyno, kaip sodinami į vietas, kaip supakuojami ir siunčiami kitur.

Mokiniai čia atlikdavo tik praktiką, pasimokydavo, o pagrindinius darbus atlikdavo samdytos moterys ir artojas su arkliais. Kasdien medelyne dirbdavo apie 10 moterų. Labiau mėgstantieji sodininkystę mokiniai likdavo medelyne uždarbiauti, pavasario atostogų metu — medelių skiepyti, o vasaros atostogų metu — medelius skiepyti. Šis darbas buvo apmokamas ir jį dirbo tik mokiniai. Darbas buvo akordinis, ir gablesnį užsidirbdavo iki 10 litų per dieną. Bet uždarbio turėdavo laukti kitų metų pavasario, nes direktorius apmokėdavo tik už prigijusius medelius. Ši priemonė vertė mokinius darbe būti atidiems. Jei kurio mokinio būdavo didelis neprigijusių medelių skaičius, to sekantais metais direktorius iš darbų nekvedavo. Beveik kasmet apie 10 mokinių užsidirbdavo tiek, kad galėdavo užsimokėti už mokslo, o kitiems dar likdavo klyngoms ar drabužiams. (Bus daugiau)

MŪSŲ DIENOS KALNŲ PAPĖDĖJE

EVELINA MASIOKIENĖ

Kai susiradome naują „mama“ atsivedė savo vaikų gyvenvietę Auroros priemiesčius visiškai arti mūsų, ty, Colorado valstijoje, džiaugėmės, kad dabar būsime arti prie gamtos.

Mūsų rajonas, šeši vadina mieji „Seville“ pastatai, turi atskirą baseiną, teniso aikštę ir „laukinį“ prūdą, su vandens šaltiniais (varomais elektros jėga). Aplink prūdą auga dideli žilvyčiai, šakas suleidę į vandenį. Ant tų šakų gyvena daug gyvūnijų atstovų. Skrudėlės užėmė vieną kūdros šoną. Kitur prisodinta žydinčių gėlių yra uolų visokio didumo. Takelių kraštai papuošti akmenukais, dideliais ir mažesniais. Ypač vakarais būna ramu. Nuo pernai metų yra čia augsinių žuvyčių. Jos laimingai pergyveno žiemą, šią vasarą jų yra daug daugiau, labai energingos.

Todėl nenustebome, kai vieną rytą pamatėme ant jų penkias, mažiukas, piktuotais, margais ančiukais. Visi gyventojai greitai apie tai sužinojo ir vis ejo paukščių lankyti ir maitinti. Ančiukai gražiai augo, pasidarė drauseni.

Eidami vaikščioti vieną rytą susirūpinome, kad matėme tik keturis ančiukus. Kas atsitiko? Nesuradę penktojo, išėjome. Atsakymas paaiškėjo grįžtant pro tą pačią kūrą. Radome berniuką su sesute. Berniukas laikė rankose mirštantį ančiuką ir tyliai verkė. Gal kokių dešimties metų, bet ir jis vargšas: jo kojos suvaržytos plačių odinių diržų ir metalinių parų. Vaikai mūsų klausė, kaip padėti tam ančiukui. Patarėm bandyti vėl įdėti į vandenį. Sako, tuoj skęsta. Bandom dar sykį, prie pat krašto. Ančiukas ištroškęs, išgėrė porą lašelių vandens. Ir taip graudžiai iš mus visus žiūrė. Berniukas buvo taip arti vandens, kad susirūpinau, kad jis neįkristų, tai laikiau jį už peties. Paukščiukas, mums besirūpinant, baigė savo trumpą gyvenimą. Raminom vaikus, kad jie padarė, kas tik buvo galima, kad labai gražu padėti sergančiam sutvėrimui. Berniukas tyliai, tyliai verkė. Laimė, atėjo vaiku motina.

Taip ir liko tik keturi maži ančiukai. Augo spartiai. Už savaitės laiko jau vis mažiau dėmesio ji juos kreipė. Anądien eidami pro mūsų prūdą išgirdome didelį triukšmą. Pasirodo, atsirado kita ančių šeima — šį kartą septyni mažiukai sutvėrimai. Žavūs! Mažytėmis kojytėmis maišė vandenį taip greitai ir, nors tik ką išsirite, jau jie buvo įpratę prie savo naujo pasaulio. Tačiau neįtikėtina buvo matyti, kaip „senoji“ antis puolė naujuosius! Ne didžiąją antį, bet tuos mažučius. Iš tolo įsibėgėję ir jau matai, kad ji visu greičiu plaukia į mažiuko ančiuko pusę. Piktumas paėmė. Dievo pasaulis toks didelis, vietos visiems užteks. Bet jau jeigu būtina reikia pėsčias, tai parink savo dydžio sutvėrimus, baidyklę, o ne su tais mažučiais! Akmenukų papuošimuose prie kelio greit suradom mažesnius ir, kai tik ta „nemandagi“ antis metėsi į naujos šeimos pusę, tiksliai numestas akmuo sukeldavo didelį vandens stulpą... Ji baisiausiai nustebedavo. Kuriam laikui — nusiramindavo. Po to ir vėl. Tai kitas akmuo lekia į prūdą. Iš kitos kūdros pusės mūsų kaimynas, jau spėjęs išminkinti ranką, irgi metė akmenuką. Kai vėliau susėdom viename kampe ant žolytės ir mūsų didžiausiam nustebedimui naujos šeimos

Scena iš komedijos „Seimos portreto“ pastatymo Philadelphiaje. Kairėje: Marytė Butkienė — Renata Baraitė, Ona Jonaitienė — Anilora Mašalaitienė ir Rožė Plepaitienė — Rasa Krokytė. Nuotr. Algio Cepulio

išvargęs atrodė. Bet kai Irene ir Bob Love atėjo prie pat vandens, jie išgirdo tą pagalbos šauksmą, tą gailių ančiuko cypimą. Irene tuoj pradėjo dairytis ir netrukus pamatė, kad į didelę duobę tarp uolų buvo įkritę net trys mažiukai ančiukai ir nebegalėjo iš ten išlipti... Tai todėl toks graudus cypimas. Keliese jie tuo atsigulė ant žemės ir po vieną ančiukus išėmė. Tarp tų uolų žmonės yra matę gyvačių, yra daugybė skurzdėlių, bet mūsų gerasirdžiams kaimynams tas visai nerūpėjo. Vienas mažytis jau buvo labai pavargęs, bet sako, kai pajuto rankos šilumą ir jo kojytės prisilietė vandenį, jis taip linksmai pradėjo ratu plaukioti, taip mušė mažomis kojytėmis ir tiesiai nuplaukė pas savo „mama“. Gerieji kaimynai dar vis rūpinosi, kaip tą spragą tarp uolų uždengti, kad daugiau ančiukų į ją nepatektų. Surado lentą, bet nutarė, kad nebūs gerai. Išėjo ieškoti didelio uolos gabalo.

Visą dieną ančiukus lankė žmonės. Vis buvo matyti, kaip jie bandė atskirti mažuosius nuo tos piktos „raganos“. (Ir kokių vardų jie tai netikusiai ančiai nedavė). Kai mes vėl nuėjome, pastebėjome, kad negana mažiukams saugotis tos piktiurnos ir jos vaikų, jiems dar reikėjo gintis nuo augsinių žuvyčių, kurios gaudė juos už kojyčių, arba, paplaukusios po mažuju ančiuku, jį paprasčiausiai apversdavo. Jis, aišku, tuoj atgaudavo pusiausvyrą ir puldavo vtytis žuvį.

Pavakare vėl nuėjome jų aplankyti. Mes ir daug kitų kaimynų. Tada tai piktiurnai nieko nelikdavo daryti, kaip tik tupėti tolimiausiam prūdų kampe ir pikta į mus žiūrėti. Nuostabu, kaip antis žinojo, kad jos ir jos mažųjų nekriausime. Kai sustodavom visai arti prie jų ir prie vandens, jie pasinaudodavo ramybe ir šokdavo „užkandžianti“.

Advokatu draugija V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS 6606 So. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000 Darbo valandos: Nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro

CROSBY'S BLUEBERRY ACRES MĖLYNĖS Patsiems prisišakabinti — kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 val. vakaro. Daug uogų. Vadinoti Keltu I-94 iki Michigan Exit 1 (M-239), sukt į dešinę, važiuot 1 mylią iki CROSBY'S. TEL. — 219-326-8712

•• HOME IMPROVEMENT

MIKE'S HOME & BUSINESS IMPROVEMENT COMPLETE HOME REMODELING INTERIOR DECORATING LANDSCAPING ROOFING DRIVEWAY TOPPING 100% Financing Available FREE ESTIMATES Insured • Bonded 830-3569

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

Wanted Cooks and Waitresses for ethnic restaurant TIFANY RESTAURANT 15600 S. Cicero Av., Oak Forest Tel. — 687-3400

WAITRESSES WANTED Now hiring for 2 locations. All shifts available. Apply between 11 a.m. and 1 p.m. daily, 49th and Central. JIM KELLY, Mgr. No phone calls please.

JANITOR For commercial buildings in Evanston. Knowledge of plumbing & electrical helpful. Full time. Salary and benefits. For appointment call days — Mr. Weed — Tel 491-6570

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. naujai atremontuotas 6-ij kamb. butas 2-me aukšte, Brighton Parke. Tik suaugusiems. Jokių gyvulių. Skambint tarp 6 ir 8 val. vakaro tel. 376-1323

ISNUOM. erdvus 2-ij miegamų butas Marquette Parke. 2 blokiui nuo Kedzie g-vės, šalia mokyklų, krautuvių ir transportacijos. Skambint — 925-8661

ISNUOM. 4 kamb. (1 miegamas) apšildomas butas vedusis porai arba dviem moterim. 64-os ir Richmond apyl. Skambint iki 6-os valandos vakaro tel. 445-2555

MISCELLANEOUS

CHRISTMAS AROUND THE WORLD WANTS YOU!!! Show our brand new line of Christmas decorations and gifts. work-part-time now-Thru-Nov-85. No investment. Free kit, supplies and training provided. 312-932-7516

DISCOUNT ROOFING AND CONSTRUCTION Roofing — Aluminum/Siding Fascia Trim/Soft — Windows & Doors — Porch Repairs All phones anytime Tel. — 548-2311

SPEEDY LUBE Full service oil change. Check & fill all fluids. No appointment necessary. 5249 W. 79th Street, Burbank, Ill. CALL — 422-1232 Hou. Mon. thru Fri. 8 a.m. - 6 p.m. Saturday 8 a.m. - 4 p.m.

HAN'S LIQUOR STATION "A Trusted Name For Quality And Prices" 2601 W. 51st St. — Tel. 436-8822 Hours: Mon.-Thurs. 9 a.m.-11 p.m. Friday and Sat. 9 a.m.-11 p.m. Sunday 12 Noon to 7 p.m.

NAMŲ APSITVARKYME Ruošiate ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garažų. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prienamą kainą padės, skambinant po 6-tos val. vakaro: Telef. — 476-3950

MASTER PLUMBING Licensed, Bonded, Insured Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną — lietuviškai. SERAPINAS — Tel. 636-2960

A. VILIMAS MOVING Apdraustas perkraustymas Įvairių atstumų Tel. 376-1882 arba 376-5996

Apšimoka skelbtis dien. „DRAUGE“, nes jis plačiausiai skatomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra viena priemonė. Remkite tuos verslininkus, kurie skelbtis dien. „Drauge“.

REAL ESTATE

DOWNERS GROVE \$20,000 BELOW MARKET BY OWNER — \$168,000 Luxurious 3 bdrm 2 1/2 baths. 3,000 plus sq. ft. 2 fireplaces. 2 decks. Sauna. Wet bar. Winding staircase. 2 story foyer. Rec. room. Country atmosphere. Professionally decorated and landscaped. Easy access to 55-33 & Burlington. Open House Sat. and Sunday, August 10th and 11th, 1 to 4 p.m. 9 S. 455 Helen Court Tel. 985-1860

NAMAS ATDARAS APŽIUREJIMUI Sekmadienį, rugpjūčio 11 nuo 1-4 val. popiet 7307 S. California 2 mieg. ypatingai švarus mūrinis namas. Įkainuotas greitam pardavimui. \$45,900.

LEMONT AREA

LOOKING FOR A LOVELY HOME in quiet area on large lot? Here it is!! Large workshop for dad, fenced yard for children, great kitchen for mom with 2 pantries, 2 fireplaces for cold winter nights. \$119,900.

LIGHT, SPACIOUS AND AIRY are just a few words to describe this 4 1/2 bedroom, custom home in Fox Hills. Priced to sell at \$112,900.

Century 21 Olsick & Co. Realtors 1180 State St., Lemont, IL 257-7100

PARDAVIMUI

Parduodamas knygos: „Lietuvių Literatūra“, 4 tomai. Myk. Slezevičiaus „Atsiminimai“, Stasio Kairio „Lietuva Budo“, Bielinio „Dienojant“, „Mechanical Engineering“ 3 tomai; „Engineering in History“. Rašoma mašinėle; vestuvinė suknelė—10 nr. ir kt. Marquette Parke. Tel. 471-0834

MISCELLANEOUS

\$10 off your next typewriter cleaning or repair. Reg. \$32.50 now only \$22.50.

AUTOMATED SYSTEMS 1111 W. Cermak Rd. Cicero 863-1910 Mon-Thurs. 8:30 to 9 pm. Tues. Wed. Fri. 8:30 to 5, Sat. 10 to 3

McGARRY CONCRETE "Big enough to do it Right — Small enough to Care" Everything in concrete. Foundations, patios, sidewalks, porches, etc. Free estimates. Fully insured. Licensed & bonded. 581-2022 Days; Eves 598-3253

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE NOTARY PUBLIC 4259 S. Maplewood 254-7450 Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

VALOME

KILMUS IR BALDUS Plovimas ir vaškuojame visų rūšių grindis BUBNYS Telef. — RE 7-5168

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, Radijal, Stareo ir Oro Vėsintuvai PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS

MIGLINAS TV 2346 W. 69 St., tel. 776-1486

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidisai ir pilna apdrauda. Priimame MASTER CHARGE ir VISA Tel. — WA 5-9063

Remkite tuos verslininkus, kurie skelbtis dien. „Drauge“.

REAL ESTATE

ŠIMAITIS REALTY Income Tax — Notary Public 2951 W. 63 St. 436-7878

Beverly Shores, Indianoje, 540 Rogers Ave., parduodamas apstatytas vasarnamis, 1 blokas nuo Michigan ežero. Apžiūrėti galima tarp rugp. 19-os ir rugsėjo 5 d. Prašoma kaina 51,000 dol. Skambint Chicagoje 312—523-1011

HISTORIC PULLMAN 10.5% Loan! Sharp townhouse. Good income. 10% down.

HELLER REALTY Tel. — 881-4400

LAKE INCOME PROPERTY MICHIGAN ESTATE TYPE HOME Pietinėje Michigan daly parduodama puiki kaip dvaras pajamų nuosavybė—prie švaraus šaltinių vandens ežero pakrantės 150 x 525 p. sklypas, smėlio paplūdimys. Be dvarnamio yra dar 2 visiems metams gyventi namai ir 1 vasarnamis, 2 maš. garažas ir namas laivams. Rašykite: Oscar Olson, 36004 Mill Lake Rd., Gobles, Michigan. 49005. Tel. — 616—628-2557.

Mūrinis. Geras. Namas kaip naujas. 6 kamb. 3 miegamai, valgomasis, įrengtas rūšys. Centr. vėsinimas. Prie 72-os gatvės tarp Kedzie ir Pulaski.

Prie 72-os ir Francisco. Geras 4-ij kamb. mūro namas. Daug priedų. BROKERIS P. ZUMBAKIS Tel. — 778-6916

MISCELLANEOUS

JEIGU REIKIA DAUG VIETOS Apžiūrėkit šį namą. 4 mieg., saltonas, valgomasis, virtuvė ir pilnas rūšys. Viso namo šaldymas ir 2 maš. garažas. \$49,900.

Skambint Ritaui Sušinskienei 361-4000 ar 257-7114 COLDWELL BANKER

No. 332. Pelninga 15 butų nuosavybė. Mūrinis. 15 butų, 3 dideli rūšiai. Aukštos nuomos. Savininkas jums specialiai duos paskolą. Kaina mažiau 3/4 kartų bruto pajamų. Skambinkite dabar.

No. 290. 55 ta ir Kildare 2-ij miegamų mūr. namas. 27 m. senumo. Modern. virtuvė ir vonia. Baras „usy. 3 „appliances“. 1 1/2 maš. garažas. Puikiam stovy. Labai švarus. St. Turburius parap. Skubėkit — skambinkit.

No. 273. Kaip naujas, labai švarus 2-ij butų namas — Brighton Parke — 42-os ir California apylinkėje. Po 3 miegamus, 25 metų senumo. Atskiri šildymai gau. 45 p. sklypas. 1/2 vonios rūšy. 2 maš. mūro garažas. Five Holy Martyrs parapijoje. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pa skambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Nemokamam namo įvertinimui ir greitam pardavimui: ai skambinkit

O'BRIEN FAMILY REALTY Tel. — 434-7100

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS 6529 S. Kedzie — 778-2233

LITHUANIAN HERITAGE TOURS Lithuanian Heritage Tours ruošia kelionę į Lietuvą! Kelionės maršrutas, kurį praves Baltic Associates vedėjas Gintaras Karosas, apims sekantį: 1985 m. rugsėjo 24 d. — spalio 8 d. Kelionės kaina — nuo Bostono/New Yorko: \$1495.00 Pati kelionė: Varšuvoje 2 naktys, Lietuvoje 10 parų. I kelionės programą įeina: Swisssair lėktuvas; transportas; nakvynės pirmoje klase, įskaitant pilną maistą; įdomios ekskursijos; specialus susitikimas su Varšuvos ir Punsko lietuviais; bus paruošta kelionės video filmas. Dėl pilnesnių informacijų malonėkite kreiptis: Baltic Associates P.O. Box 8248 Boston, MA 02114 Tel. 617-269-4455

1940 METŲ SEKMINĖS VILNIUJE

Ryšium su ruošiamu 45 metų okupacijos paminėjimu okupuotoje Lietuvoje pravartu prisiminti kai kuriuos įvykius, privedusius prie tos didžiosios lietuvių tautos tragedijos. 1939 metų pabaigoje bolševikai, gražindami Vilnių kaip kokį masalą lietuviams, įsodino raudonarmiečių įgulas. Tos įgulos toliau numatėsiems užalopino bet kokį didausmą dėl atgauto Vilniaus.

1939 metų rudenį Lietuvos kariuomenė iškilmingai įžygiavo į savo sostinę. Įkandin kariuomenę sekė policija ir administracinis aparatas, nes po dvidešimties metų intensyvaus lenkinimo Vilniuje bei jo apylinkėse nedaug liko žmonių, tinkamų administruoti kraštą pagal Lietuvos teisinę santvarką. Reikėjo suorganizuoti ir valstybinius teismus.

Antrajam pasauliniam karui prasidėjus, tautininkai, įvykusių faktų vertiami, kai kurias vietas ministerių kabinete užleido skirtingų pažiūrų asmenims. Teisingumo ministeriu tapo kairiųjų pažiūrų profesorius Antanas Tamošaitis. Paprastai prezidentas, skirdamas teisejus, tarytojus bei prokurorus, atsižvelgdamas į teisingumo ministerio pristatytuosius. Taip Vilniaus apygardos teismo pirmininku tapo kairiųjų pažiūrų buv. Šiaulių apyg. teismo pirmininkas Bugailiškis, vicepirmininku socialdemokratas buv. Panevėžio apyg. teismo teisėjas Kęstutis Domaševičius, vėliau bolševikų paskirtas teisingumo viceministeriu. Prokuroru tapo buvęs Kauno apyg. teismo prokuroras Juozas Brazinskas. Jis sau kameriniu prok. pad. pasikvietė nediplomuotą, bet praktiškai baudžiamą teisę gerai žinantį ir tą teisę policijos mokykloje dėšiusį teismo tarytoją Joną Talalą. Pirmos nuovados prokuroro padėjėju Tamošaitis, atrodė, prieš Brazinsko pageidavimą, įsodino tautininką, neolituanų filiterį, buv. Marijampolės apyg. teismo prok. pad. Vytautą Račkauską. Dar vėliau buvo paskirtas antros nuovados prok. pad. Ignas Navickas.

Skiriami į Vilnių bei jo apylinkes teismo valdininkai privalėjo mokėti be rusų dar ir lenkų kalbą. Rusų kalbą visi teisininkai turėjo mokėti, nes Lietuvoje galiojo buvęs carinės Rusijos baudžiamasis statusas, civiliniai įstatymai bei jų komentarai ir Rusijos senato sprendimai. Lenkiškai Račkauskas pramoko gimtajame Kaune, kur ligi 1920 metų jaunimo tarpe lenkų kalba jei nevyravo, tai bent buvo lygi su lietuvių kalba. Ta lenkų kalba čia buvo labai panaši į vilniečių „tuteišų“ — čiabuvių tarne.

Kamerinis prok. pad. tvarkė administracinius prokuratūros reikalus, prižiūrėjo kalėjimus ir pan. Pirmos nuovados prok. pad. atstovavo prokuratūrai pirmos instancijos, sunkių nusikaltimų byloje, Antros nuov. prok. pad. — apeliacinės instancijos byloje. Mažas skaičius prokuroro padėjėjų, palyginus su kitais Lietuvos apygardos teismais, vertė vilniškius dirbti viršvalandžius.

Valdžioms keičiantis, Vilniaus miesto padaužas vykdė „pogromus“ prieš vietinius žydų tautybės gyventojus. Jie stūmė žydus iš antro ar trečio namų aukšto į gatvę, sunkiai juos sužalodami ar net ir užmušdami, naikino jų turtą ir plėšikavo. Kaltindamas padaužas, Račkauskas reikalavo jiems sunkių bausmių, nes Lietuvos įstatymai gina kiekvieno Lietuvos piliečio teises, vistiek kokios jis tautybės bebūtų. Teismas

baudė, duodamas 15 metų sunkiųjų darbų kalėjimo. Vietinė žydų spauda tuo buvo patenkinta ir išsamiai spausdino kaltintojo kalbą. Taip pat Mackonio redaguojamas „Vilniaus balsas“ tas kalbas atspausdino ištais. Ar buvo dar tada Vilniuje advokatas, buvęs Izraelio ministeriu pirm. Menachen Began, sunku nustatyti, bet kiekvieno atveju jis turėjo žinoti apie Lietuvos teismų apygardą Vilniaus žydams.

Daug policijai ir prokuratūrai rūpesčių darė raudonosios armijos sunkvežimiai, užgaudami ar užmušdami nekaltus praėjusius Vilniaus gatvėse. Viskas, ką lietuvių galėjo, tai prašyti jų vyresnybę nubausti nusikaltusius.

Taip praėjo pavasaris, artėjo Sekminės. Prokuroras Brazinskas Sekminėms išvyko į Kauną. Talalas į savo tėviškę. Račkauskui buvo pavesta rūpintis prokuratūros reikalais.

Apie 10 val. ryto kriminalinės policijos politinio skyriaus viršininkas L. skambina Račkauskui, prašydamas jį atvykti į krim. policijos būstinę, į kur atvyksta taip pat raudonosios armijos atstovai atsiimti jų dezertyro lavoną.

Policijos būstinėje raudonarmiečių dar nebuvo. Viršininkas L. painformavo Račkauską, kad Vilniaus raudonosios armijos įgulos politinis vadovas (politrukas) Džebel Butajevs, maždaug prieš mėnesį laiko dezertyravęs iš savo dalinio ir slapstėsis Vilniuje bei jo apylinkėse. Butajevs siūlęs Lietuvos slaptajai policijai perduoti slaptų žinių apie raudonarmiečių įgulą. Policija jį vengusi ne vien kaip alkoholiko, bet taip pat įtarusi, kad jis galėtų būti provokatoriumi. Raud. armijos vyresnybė prašiusi mūsų policiją jį suimti ir jiems atiduoti. Apie jo slapstymosi vietas pranešė raudonarmiečiai, bet patys jo suimti nebandė, o kai lietuvių policija nuvykdavusi į tariamą slapstymosi vietą, tai Butajevs ten neradavusi.

Prieš pat Sekminės policija patyrusi, kad Butajevs apsigyvenęs mažam namely prie Rasų kapinių. Krim. pol. valdininkas anksti Sekminių rytą pasibeldė į namuko duris. Šeimininkė paaiškinusi, kad Butajevs išėjęs ir turįs greitai grįžti. Valdininkas už kampos laukęs. Kai Butajevs grįžo, valdininkas paklausęs, ar jis esąs Džebel Butajevs. Pastarasis pradėjęs bėgti į laukus ir, matydamas, kad nepabėgsias, savo pistoletu nusišovęs į burną.

Atvykus raud. armijos pulkininkui ir dviem leitenantams, visi nuvyko prie namuko. Viduje ant stalo stovėjo atidaryta „Maisto“ konservų dežutė. Ant lovos galo kabėjo pora vyriškų kojinių ir kitokių vyriškų drabužių. Šeimininkė paaiškino, kad tas vyriškis (Butajevs) čia gyvenęs jau antra savaitė ir mokąs 15 litų nuomos per savaitę.

Per pusantro šimto metrų nuo namuko, sužėlusį javų lauke, kiek į pakalnę, gulėjo kniūbsčias juodbruvo vyriškio lavonas. Maždaug šešių žingsnių atstu gulėjo mažo kalibro automatiškas pistoletas. Iš kairio lavono burnos kampo matėsi sukrejęsi kraujo srovėlė. Krim. polic. valdininkas, bandęs sulaukyti Butajevą, atpasakojo raudonarmiečiams visą įvykį. Raudonarmiečiai atpažino Butajevą ir, išėmę iš jo marskinių dešinės kišenės sulankstytą popierėli, nusisukę skaitė ir kartojo žodį „špion“ — (šnipas). Atvyko tarytojas ir lavoninės automobilis. Račkauskui prašant, lavoną nuvežė skrodimui. Revolverį Račkauskas, kaip neginčijamai priklausiusį Butajevui, suvyniotą į popierių atidavė raud. armijos pulkininkui, prašydamas vėliau tą pistoletą grąžinti Lietuvos policijai patikrinti, nes panašaus kalibro pistoletu prieš dešimt dienų prie Rasų kapinių buvo įveidą nušautas Lietuvos uniformuotas policininkas. Po to draugiškai atsisveikinę visi išsiskirstė.

Po Sekminių grįžusiam prokurorui Brazinskui Račkauskas pranešė apie Butajevą. Brazinskas pritarė, kad pistoletas turėjo būti atiduotas raudonarmiečiams. Tačiau skrodimo metu paaiškėjo, kad Butajevs nusišovė ne į burną, bet tiesiai į širdį. Nusišovimo vietoje įžiūrėti marškinuose kulkos įėjimo vietas bei parako degėsių grūdėlių buvo neįmanoma. Mažo kalibro kulka liko kūne ir nugaroje jokios išėjimo žymės nebuvo.

Po kelių dienų, lyg perkūnas iš giedro dangaus, Molotovo ultimatumas. Išvardino net, kad Lietuvos valdžios atstovams melaves, sakydamas, jog Butajevs nusišovęs į burną. Jis, girdi, buvęs nušautas į širdį po to, kai raud. armijos atstovas pareikalavęs Lietuvos policiją paleisti Butajevą, kurį policija pagrobusi, kad prievarta išgautų slaptų žinių apie raud. armiją. Be to neva policija buvusi pagrobusi dar du kitus raudonarmiečius tuo pat tikslu, bet pastariesiems pavykę pasprukti, vienam iš jų net per kanalizacijos vamzdžius.

Vilniuje iš policijos patalpų kanalizacijos vamzdžiais tik žiurkės galėjo bėgioti. Tačiau visa tai neturėjo jokios reikšmės užsimotai ir planuotai Lietuvos okupacijai, kaip vėliau paaiškėjo iš Molotovo-Ribentropo susitarimo.

Apygardos teismai kaset visuotiname susirinkime išrinkdavo du žemesnio rango teisininkus kandidatais į apygardos teismo narius. Taip Vilniaus apyg. teismas 1940 pavasarį išrinko Edmondą Korzoną, Vilniaus apyl. teismo tvarkytoją, ir prok. pad. Vytautą Račkauską. Žydų advokatai, bolševikams Lietuvą

10% — 20% — 30% pigiau mokėtis už apdirbtą auto spūgtis ir automobilių pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

A.A. ARCH. VYT. PETRAUSKAS

Architektas Vytautas Petrauskas, ištiktas širdies smūgio, mirė birželio 13 d. Clarks Summit, Pensylvanijoje.

Arch. Petrauskas gimė 1930 metais Šiauliuose. Ten jis įgijo gerus mokslo pagrindus, nes jo mama buvo mokytoja, o tėvas mokyklos vedėjas. Karui prasidėjus, jo tėvai ir brolis buvo išvežti į Sibirą. Petrauskas tuo metu viešėjo kitame mieste ir to likimo išvengė. 1944 metais jis išvyko iš Lietuvos.

Vokietijoje gyveno Hanau stovykloje. Ten susipažino su skautų organizacija. Tapo veikliu ir pasižventusiu jos nariu. Taip pat pasižymėjo kaip geras imtynininkas, stalo teniso mėgėjas ir geras mokinis.

1948 metais atvyko į Ameriką ir apsigyveno Chicagoje. Čia dirbo ir studijavo Illinois universitete. Baigė architektūros fakultetą ir sėkmingai išlaikė valstybinius architekto egzaminus. Baigęs mokslus, 1954 metais apsigėdė su Regina Malčanaitė, su kuria buvo susipažinęs Vokietijoje.

Petrauskas dirbo architektū-
okupavus, sveikino Račkauską, kaip būsimą Vilniaus apyg. teismo pirmininką, dėl jo nuopelnų „pogromo“ byloje. Tačiau Račkauskas buvo pirmas, kuris iš Vilniaus prokuratūros gavo atleidimo raštą.

A. a. Vytautas Petrauskas

ros bendrovėje Jeskowiak & Petrauskas. Čia dirbdamas suprojektavo Jaunimo centro praplėtimą. Persikėlęs gyventi į Pensylvaniją, dirbo vyriausiojo architekturo pareigose vienoje architektų bendrovėje. Pasižymėjo bažnyčių, ligoninių, mokyklų projektavimu.

Arch. Petrauskas nepamiršo ir lietuvių tautos, dažnai pasireiškdamas visuomeniniame lietuvių gyvenime. Chicagoje įsteigė skautų vienetą ir vėliau vadovavo skautams vyčiams. Pensylvanijoje buvo išrinktas savo apylinkės lietuvių Bendruomenės pirmininku, buvo pagerbtas Jungtinių Tautų Greater Scranton sekcijos už žmogaus teisių gynimą.

A. a. arch. Vytautas Petrauskas bus ilgai prisimintas savo giminių, draugų ir bendradarbių.

A + A. STASIUI EIČINUI

mirus,
jo žmonai su šeima ir visiems giminėms
reikiame nuosirdžią užuojautą.

BRIGHTON PARKO LIETUVIŲ
NAMŲ SAVININKŲ DRAUGIJA

A. + A. SOFIJAI DRYŽIENEI mirus,
nuosirdžiai užjaučiame jos seseris Moniką
Salasevičienę, Marcelę Vaitkūniene, visus
artimuosius, ir kartu su jais liūdime.

BIRUTE IR ŠARONAS TAURAI

A. + A. Dr. BRONIUI POVILAIČIUI
netikėtai mirus, velionio žmoną Moniką,
gimines bei artimuosius nuosirdžiai už-
jaučia

BALYS VITKUS

PASSBOOK
SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/2%
Paid and
Compounded
Quarterly

see us for

HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME

INSURED

Mutual Federal
Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60606

Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon., Tue., Fri., 9-4 Thurs., 9-8 Sat., 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

DRAUGAS, penktadienis, 1985 m. rugpjūčio 9 d.

Mylimai mamytei

A + A.

MARIJAI VAITIEKAITIENEI

mirus, dukrai STASEI SMALINSKIENEI ir SEI-
MAI reikiame nuosirdžią užuojautą.

DETROIT IR WINDSORO

L. FRONTO BICIULIAI

A + A. DALIŲ BRAZDŽIONIŲ

per anksti į Amžinybę Didžiajai Valiai pašaukus,
su jo žmona ILONA,

tėvais ALDONA ir BERNARDU,
sesute SAULE, broliu ALGIU ir jų SEIMOMIS
liūdesiu ir skausmu su užuojauta dalijamės —

LOS ANGELES DALIŲJŲ MENŲ KLUBAS

A. + A.

ANTANAS SEIBUTIS

Gyveno Union Pier, Michigan. Anksčiau gyv. Chicago,
Illinois, Marquette Parko apyl.

Mirė 1985 m. rugpjūčio 7 d., 750 val. vak., sulaukęs 91 m.
amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Rokiškio apskrityje.
Amerikoje išgyveno 75 m.
Pasiliko dideliame nulūdimė žmona Julia; sūnus Edvardas
su šeima; Lietuvoje 2 broliai ir kiti gimines, draugai ir
pažįstami.

Priklausė Darius-Girėno American Legion Post.
Kūnas bus pašarvotas penktadienį, nuo 3 iki 9 val. vak. Pet-
kaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugpjūčio 10 d. Iš koplyčios 9
val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos
bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą.
Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįsta-
mus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdė: Žmona ir sūnus su šeima.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — Yards 7-1741-1

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĒVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

LINKUVA

Šiaurės Lietuvos švietimo židinys

Redagavo dr. ALF. SESPLAUKIS

Kieti viršeliai, 336 pusl. Kaina su persiuntimu
\$15.66. Illinois gyventojai dar pridėda 75 ct. taksą.

Monografijos priedas, 32 psl., 17 nuotraukų.

Kaina \$2.00

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, Ill. 60629.

APLINK MUS

x Dr. Vytautas Vygantas iš Dallas, Tex., Ateitininkų kongrese pirmadienį skaitys paskaitą. Dr. V. Vygantas yra uolus ateitininkų veikėjas, daugelio stovyklų pravedėjas ir paskaitininkas, todėl ir ši paskaita bus verta pasiklausyti ne tik ateitininkams, bet ir lietuvių visuomenei.

x Prof. dr. Jolita Kavaliūnaitė, Akron universiteto siunčiama, šiuo metu dalyvauja Trinidad valstybėje Karibų jūros studijų draugijos suvažiavime. Jai skirta skaityti paskaita: „Pasmerkimas ir atleidimas Simon Schwartz-Bart kūryboje“. Taip pat ji vienai sesijai pirmininkauja. Ta proga „Draugo“ redaktoriams siunčia nuosirdžius sveikinimus iš Trinidad.

x Rašytojas Povilas Gaučys, ilgai gyvenęs Chicagoje, paskiau kelerius metus Hinsdale, Ill., su sūnaus šeima išsikėlė į Madison, Wisc. Jo dabartinis adresas yra toks: 1815 Jefferson St., Madison, Wisc. 53075, tel. 608-255-3523.

x Taura Underienė Ateitininkų kongresui pažadėjo papuošti sceną ir uždėti ateitininkų ženklą 75 metų jubiliejaus fone.

x Per asmenybės tvarkymą prie įtampos kontroliavimo — 642 Alvudo radijo paskaita šį sekmadienį 9.15 v. r. Sofijos Barcus radijo šeimos valandos metu.

x Futbolo turnyras-piknikas, ruošiamas „Lituanicos“ futbolo klubo, vyks šį sekmadienį, rugpjūčio 11 d., Marquette Parko aikštėje. Pradžią 12 val. vidurdienyje. Baigminės rungtynės bus 5 val. vak.

x Linas Eitmanas, Gailė Eidukaitė, Saulius Eidukas, Edis Matas, remiami Vydūno Jaunimo fondo, vasarą atlieka įvairius visuomeninius bei kultūrinius darbus. Liepos 17-19 dienomis jie padėjo sutvarkyti Čiurlionio galerijos sandėlius bei atliko didelį paveikslų katalogavimo darbą.

x Čiurlionio galerija vasarą yra uždaryta bet kad ateinančių sezoną parodos būtų malonesnės, A. Vaitkevičiaus priežiūroje yra atliekami remonto ir dažymo darbai.

x Šv. Kryžiaus ligoninė duos specialų kursą vaikų saugotojams (babysitters) rugpjūčio ir rugsėjo 13 d., penktadieniais, nuo 9 val. ryto iki 3 val. p.p. Vaikų saugotojai turi vpatingas pareigas, ligoninėje tai aiškūs specialistai. Iš anksto reikia pasiskambinti tel. 140-2090.

x Dipl. teis. Pranas Šulas praneš apie pensininkų teisinius sveikatos reikalus Alvudo pažmonyje Lietuvos sodyboje šį sekmadienį nuo 2 v. p.p. Dalyvauja visi kultūrinės programos pildytojai. Kraujospūdis matavimas. Alvudo gerybės pasivašininimas. Šaltibarščių užkanda. Visi laukiami.

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbas su Rodman & Renshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 977-7916. (sk.)

x Lietuvių Tauragės Klubu gegužinė įvykis 1985 m. rugpjūčio 11 d., 12 val. popiet Saulių Namuose. Veiks virtuvė, baras, loterija. Šokiams gros F. Knoll orkestras. Maloniai kviečiame narius ir prijauniančius dalyvauti.

Klubo Valdyba (pr.)

x Dr. Albertas Gerutis, pranešimu iš Šveicarijos, sunkiai serga ir paguldytas į ligoninę. Jo adresas: Karl Spittelerstrasse 22, CH 3006 Bern, Switzerland. A. Gerutis yra Lietuvos žurnalistų sąjungos garbės narys, žymus laikraštinių ir diplomatas.

x Magistrė Loreta Čipkutė, Danos ir Stasio Čipkų, gyvenančių Clevelande, dukterė, buvo pakviesta vaistų gaminių UPJOHN bendrovės ir išsikėlė į Kalamazoo, Mich. Ji dirba naujų vaistų nuo širdies ligų atradimo skyriaus.

x „Northern Indiana Arts Association“ (NIAA) 8317 Calumet Ave., Munster, Indiana, pakvietė mums visiems žinomas ponias suorganizuoti Sand Dunes moterų kilnojimą parodą. Sioji garbė atiteko Marijai Ambrozaitienei, Vandai Balukienei, Magdalenai Stankūnienei ir Adai Sutkūnienei. Jų dėka ir pasišventimo parodos atidarymas įvyks šių metų rugpjūčio 25 dieną 2 val. po pietų, NIAA patalpose. Vykti 94-ju keliu iki Calumet Ave., pakui iki trečių šviesų.

x Ingrida ir Romas Bubliai iš Clevelando yra išvykę į Europą. Iš Bavarijos sveikina „Draugo“ redakciją ir visus pažįstamus. Ingrida Bublienė, LB Kultūros tarybos pirmininkė, Europos Lietuvių studijų savaitėje darys pranešimą apie kultūrinę veiklą Amerikoje.

x Lietuvių Prekybos rūmai rugpjūčio 14 dieną turės golfo dieną Palos Country Club (131 ir Southwest Highway, Palos Park). Golfo dienoje bus skiriami laimėjimai už geriausius sužaizdimus. Golfo dienos pirmininkas yra Charles D. Macke, jo pagalbininkai — Bruno Klemka, Antanas J. Rudis, Jr., J. R. Kuzas, Stanley Balzekas, Sr., ir Teodora Kuzienė. Golfo žaidimą prasidės 8 val. ryto, pietūs bus 7 val. vak.

x Marija Vilutienė, Beverly Shores Lietuvių klubo vicepirmininkė, surinko daug vertingų, menišku dovanų, kurios bus paskirtos atsilankiusiems į klubo gegužinę Jonynų sode, rugpjūčio 18 d. 12 v. p.p.

x Inž Antanas Alkaitis iš Clevelando pasižadėjo dalyvauti ateitininkų jubiliejinėje šventėje — kongrese Chicagoje ir jau užsisakė stalą ir užbaigtųjų pokylį, kuris bus rugsėjo 1 d. Condesa del Mar salėje.

x Joseph Sakalas (Mrs.), Oak Lawn, Ill., mokėdama savo prenumeratą, pridėjo 10 dol. aukų „Draugo“ spaudai stiprinti. Už auką nuosirdus aciu.

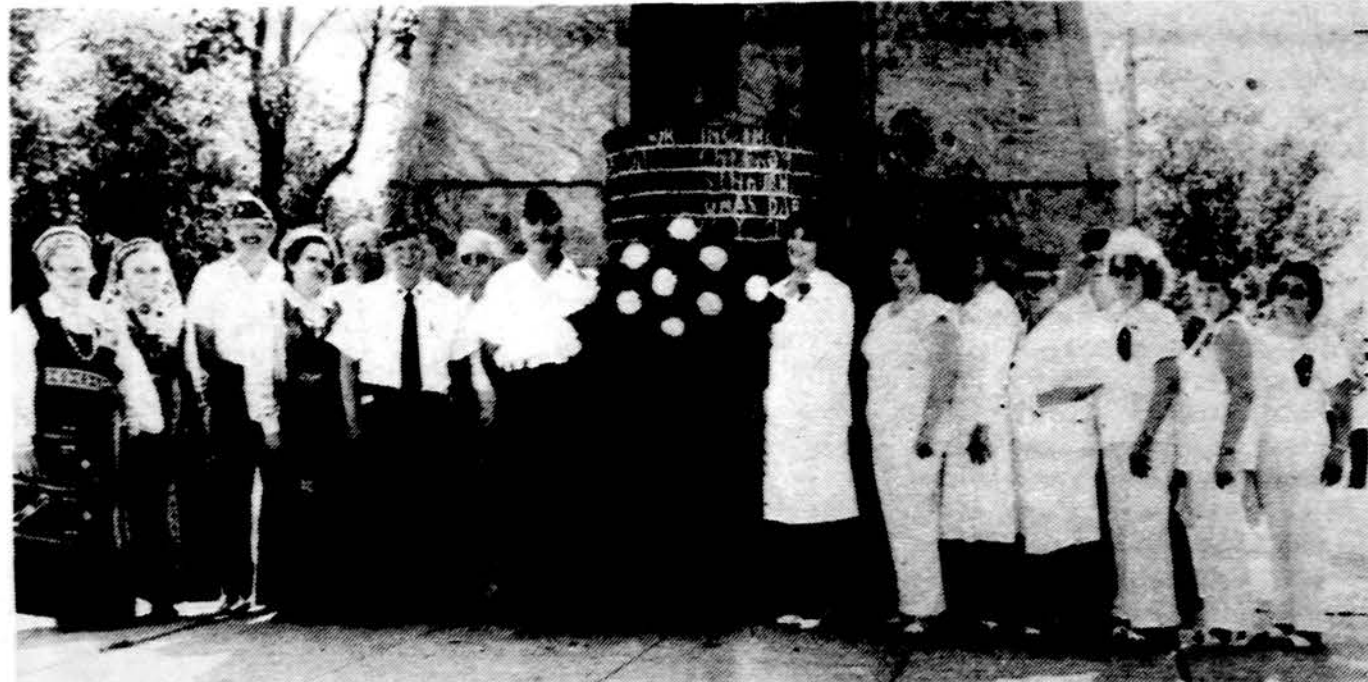
x Joseph Stašaitis, Brockton, Mass., prisuntė „Draugui“ 19 dol. aukų lietuviškai spaudai stiprinti. Už auką nuosirdžiai dėkojame.

x L. R. Vacbergas, Chicago, Ill., pratęsdamas „Draugo“ prenumeratą, pridėjo dar 10 dol. aukų lietuviškai spaudai stiprinti. Už auką nuosirdžiai dėkojame.

x Roma Murphy, Indianapolis, Ind., mokėdama savo prenumeratą, pridėjo dar 10 dol. aukų „Draugo“ spaudai stiprinti. Už auką nuosirdžiai dėkojame.

x Vladas Gedmintas, St. Petersburg Beach, Fla., pratęsdamas „Draugo“ prenumeratą, pridėjo 7 dol. aukų lietuviškai spaudai stiprinti. Labai aciu už auką.

x Lapkričio 14-17 d. prieš Kalėdinę apsipirkimo ekskursiją į Islandiją. Pukūts ir pigūs vilnoniai rūbai, už pusę kainos. Bus ir madų paroda. Kreipkitės į Travels Advisers Inc., 1515 N. Harlem #110, Oak Park, Ill. 60302, 312-524-2244. (sk.)

Dariaus ir Girėno Amerikos legiono postas prie kapt. St. Dariaus ir lt. S. Girėno paminklo, minint jų 52 tragiškos mirties metines. Iš kairės: A. Vaičiūlienė, D. Tričienė, J. Walgora, I. ir E. Jasūnaitė, pirmininkas S. Neberieza, C. Walgora, R. Forsberg, H. Meizis, G. Martin, H. Skovran, A. Paszkovskis ir J. Baubkus.

IŠ ARTI IR TOLI

JAV

— Šv. Kazimiero parapijos mokykla Los Angeles, atsisakius ir į pensiją išėjus šeštadienines mokyklos vedėjui Vladimirui Pažiūrai, turi naują mokyklos vedėją, buvusį tėvų komiteto pirmininką Juozą Pupių. Parapinė mokykla iki šiol turėjo dešimt metų mokytojų ir šešerius metus vedėją Mary C. Euler, kuri išėjo į pensiją. Dabar mokyklos vedėja bus seselė Jean Marie, Nekalto Prasidėjimo vienuolyne narė. Mokykla apgali nuspilnėsiu mokytojų, bet džiaugiasi turinti kompetentingus naujus vedėjus.

— Sol. Guoda Puzinauskaitė iš Philadelphia, Pa., atvyks į Los Angeles ir Šv. Kazimiero parapijos salėje duos koncertą spalio 20 d., sekmadienį. Ta proga bus ir parapijos balius, kuriame bus ir piniginiai laimėjimai.

— Dalios ir Rimvydo Gričių dukrelė buvo pakrikštyta Janinos Marijos vardais liepos 21 d. Šv. Kazimiero par. bažnyčioje Los Angeles, Calif. Krikšto apeigas atliko klebonas kun. A. Olsauskas, krikšto tėvai buvo J. ir C. Daunia. Jaunuoji prieaugliu džiaugiasi tėvai, seneliai ir kiti giminės.

— A. a. Teofilė Gustaitytė-Mickevičienė, 84 metų amžiaus, mirė liepos 3 d. Po gedulingų šv. Mišių buvo palaidota Glendale, Calif., kapinėse. Seniau buvo veikli birutininkė, ateitininkė ir šaulė. Nuliūdime liko dukterė Rūta

— Prof. dr. Aldona Šleptytė-Janačienė, kuri vadovauja Pasaulio Liet. Kat. moterų organizacijų sąjungai, rengia jaunimo metų, kuriuos paskelbė Jungtinės Tautos, paminėjimą rugsėjo 15 d. Minėjimas rengiamas New Yorke.

— Prof. dr. Aldona Šleptytė-Janačienė, kuri vadovauja Pasaulio Liet. Kat. moterų organizacijų sąjungai, rengia jaunimo metų, kuriuos paskelbė Jungtinės Tautos, paminėjimą rugsėjo 15 d. Minėjimas rengiamas New Yorke.

Minint Dariaus ir Girėno tragiškos mirties 52-ąsias metines po skrydžio per Atlantą į Lietuvą. Pirmininkas John Paukštis įteikia Amerikos vėliavą buvusiam komandieriui A. Dzieginski už dažnų dalyvavimą Dariaus ir Girėno minėjime.

Kleva Vidžiūnienė su vyru Jonu, sūnus Tadas Mickus, jo žmona Giedrė, vaikaičiai Raimundas, Edvardas ir Kristina, sesuo Kazė Leonaitienė Chicagoje su dukros šeima, pusseserė G. Krivickienė su šeima ir pusbroliu A. Gustaitis su šeima.

— A. a. Monika Gasparonienė, 79 metų amžiaus, širdies smūgio ištikta, mirė liepos 9 d. Los Angeles, Calif. Po gedulingų Mišių Šv. Kazimiero par. bažnyčioje buvo palaidota Glendale, Calif., kapinėse. Liko nuliūdęs vyras skulpt. Pranas Gasparonis.

— Antras Kaimas iš Chicagos atvyksta į Los Angeles su nauja ir stipria programa. Spektakliai bus parapijos viršutinėje salėje. Pirmasis spektaklis bus spalio 5 d. prie stalų ir vaišių, antrasis — spalio 6 d., sekmadienį, tuoj po lietuviškų šv. Mišių scenoje.

— Šv. Kazimiero parapijos nariai Juozas ir Ona Mason birželio 9 d. iškilmingai atšventė savo dukters ir žento Rosemarie ir Walter Krovoza namuose 50 metų moterystės sukaktį. Sukaktį dalyvavo ir kita dukterė Birutė su vyru Paul Virobik ir keturiais vaikais. Visi jubiliatas sveikino ir linkėjo jiems laimingos ateities.

— Prof. dr. Aldona Šleptytė-Janačienė, kuri vadovauja Pasaulio Liet. Kat. moterų organizacijų sąjungai, rengia jaunimo metų, kuriuos paskelbė Jungtinės Tautos, paminėjimą rugsėjo 15 d. Minėjimas rengiamas New Yorke.

— Aurių kilmės misionierius kun. Vincent Aherne, kuris keliauja po pasaulį, skelbdamas tikėjimo tiesas, pasiuntė 2000 dol. auką Religijoninei šalpai. Jis susipažino su Religijoninės šalpos darbu iš jos leidinių ir tapo šios institucijos rėmėju ne tik finansine prasme, bet ypač morališkai. Po apsilankymo Religijoninės šalpos įstaigoj, kur jis asmeniškai patyrė jos darbą, jis toliau ryžosi skieisti Lietuvai liečiančias žinias pasaulio tinkintiesiems, net tokiuose tolimuose kraštuose kaip Malazijos.

— Kun. Viktoras Pavalikis iš Milpitas, kasmet su vyskupijų leidimu praveda Lietuvių Katalikų religinei šalpos intencijai rinkliavas kitataučių parapijose. Šią vasarą jis aplankė penkias parapijas San Jose, Oaklando ir San Francisco vyskupijose ir pamaldų metu kalbėjo apie dabartinę Bažnyčios padėtį Lietuvoje. Jau vienas aukotojas iš Šv. William parapijos Los Altos pasiuntė tiesioginę auką Religijoninei šalpai, pabrėždamas, kad, išgirdęs kun. Pavalikio pamokslą, jis nutarė kas mėnesį remti Religijoninės šalpos darbus.

— Nicholas Rothwell, „The Times“ Londono korespondentas tokį laišką parašė Lietuvių Katalikų religinei šalpai: „Aš tarnybiniais reikalais buvau perkeltas iš New Yorko, kur atidžiai skaitydavau LKB Kronikas. Tikiuosi, kad Jūs ir toliau galėsite man siųsti Kroniką, kai ją tik išverčiate, nes ji yra lemiama informacijos šaltinis apie įvykius už geležinės uždangos...“

— Amerikos Mokslo draugija (American Association for the Advancement of Science), kurios žmogaus teisių skyrius palaiko artimus ryšius su Lietuvių informacijos centru, savo birželio mėn. biuleteny „Clearinghouse Report“ praneša, kad, besiruošiant Ottawos žmogaus teisių konferencijai, ji pateikė JAV delegacijos ambasadoriui Richardui Schifferiui persekiojamų mokslininkų sąrašą. Jų tarpe — chemiko Liudo Dambrausko atvejį. Dambrauskas atlieka penkerių su pusę metų bausmę už tai, kad parašė savo lagerio atsiminimus iš Stalino laikų.

KANADOJE

— Nors Wellando, Ont., lietuvių kolonija yra nedidelė, bet gyva savo veikla ir užmojais. Lietuvių Bendruomenės apylinkės ir „Lituanicos“ klubui vadovauja P. Šidlauskas. Šidlauskų sodyboje rengiamos gegužinės ir subuvimai. Čia neseniai gegužinę surengė šaulių kuopa, vadovaujama A. Šetiko. Gegužinėje žodį tarė A. Šetikas, St. Jokubaitis ir P. Šidlauskas. Liepos 7 d. čia

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

DARIAUS IR GIRĖNO MINEJIMAS

VASARIO 16 GIMNAZIJA

Šiais metais eilinis Dariaus ir Girėno tragiškos mirties 52-ųjų metų minėjimas vyko liepos 28 d., sekmadienį, 2 val. po pietų prie jų garbei pastatyto paminklo, esančio 67-tos ir California gatvių susikirtime. Nors saulutė kaitino ir termometras rodė apie 90 laipsnių, bet dalyvių skaičius nebuvo mažokas.

Lygiai antrą valandą po pietų Dariaus ir Girėno posto vadovas John Paukštis trumpais žodžiais paminėjo šio minėjimo reikšmę. Sugrojus Amerikos himną, pasirodė vėliavų eiseną, kurią sudarė Dariaus ir Girėno moterų ir vyrų grupės ir R.L.B-nės Marquette Parko apylinkė. Visos šešios vėliavos buvo išrikuotos prie estrados. Be sėdėjusių kelių Dariaus ir Girėno posto narių, į estradą dar buvo pakviesti šie asmenys: J. distrikto kamandierius J. Walgora, kamandierius W. Ermel, moterų vadovė S. Neberieza, Altos pirmininkas T. Blinstrubas, inž. Edmundas Jasūnas ir R.L.B-nės A. Repšienė. Visi pakviestieji tarė trumpą žodį. Labai gerai paruoštą paskaitą apie Darius ir Girėną skaitė inž. E. Jasūnas. Po to buvo padėtas trispalvis gėlių vainikas prie Dariaus ir Girėno garbei pastatyto paminklo. Padėjus vainiką, 21 šautuvo sūviu buvo pagerbti tragiškai žuvę didvyriai. Tyliai gedulo muzikai grojant, kun. Petras Cibulskis iškalbėjo maldą. Pabaigai pirmininkas John Paukštis pakvietė sugiedoti Lietuvos himną. Džiugu buvo klausyti, kaip iš tūkstantinės minios krūtininių sklido himno žodžiai ir dingo parko tolumoje.

Reikia pasakyti, kad minėjimas buvo gražiai ir tvarkingai suroštas. Gražiai ir sumaniai vadovavo John Paukštis. Pagarba Dariaus ir Girėno posto nariams ir jo vadovybei. Pažymėtina, kad Dariaus ir Girėno posto nariai per 52-jus metus nepamiršo šio tragiško įvykio.

— „Gintaro“ ansamblis yra pakviestas dalyvauti su etninių grupių ansambliais Kanados kultūrai parodyti. Taip pat šis ansamblis pakviestas dalyvauti New Yorke „Laisvės Žiburio“ radijo valandėlės rengiamame metiniame renginy lapkričio 2 d. Ten programą atliks vyresnioji „Gintaro“ šokėjų grupė, dainininkai ir muzikantai.

— „Tėviškės Žiburiai“ atostogauja nuo liepos 31 d. iki rugpjūčio 13 d. Po atostogų laikraštis išeis rugpjūčio 20 d. Administracija veikia visą laiką.

A. a. Ona Olekniene pačiame amžiaus viduryje po sunkios ir ilgos ligos mirė liepos 3 d. Tillsonburge, Ont. Ji su vyru Stasiu turėjo du tabako ūkius. Su visais sugyvenimo ir visiems buvo nuosirdi. Dėlto jos laidotuvsė dalyvavo apie 250 asmenų iš Tillsonburgo, Londono, Delhi, Toronto, Hamiltono ir kt. Buvo palaidota Tillsonburgo kapinėse, pamaldas atlikus Delhi klebonui kun. L. Kemešui ir vietos klebonui kun. J. Janet. Nuliūdime liko dukterė Janet Kriksčiūnienė, Violeta, Diana, sūnus Jonas, sesuo Danutė, tėvai ir daug giminių ok. Lietuvoje.

— Edmundas Norkus ir Julija Poderytė susituokė Priskelimo parapijos bažnyčioje, sukurdami lietuvišką šeimą.

Aušra Mačiulaitytė-Zerr pasitarime OSI reikalais aiškina LB Visuomeninių reikalų pažūras. Nuotr. Jono Urbono

irengė žuvavimo varžybas Meškiotojų ir mediotųjų klubas „Lituanica“. Vadovavo valdybos vicepirmininkas Br. Luomonas, kuris tos pačios dienos vakare staigiai nuo širdies priepuolio mirė. Jį apgailėjo visa kolonija, nes tai buvo veiklus ir visiems gera darantis lietuvis. Palaidotas Mississauga lietuvių kapinėse.

— Wellando Lietuvių Bendruomenės apylinkė liepos 28 d. Šidlauskų sodyboje surengė visiems lietuviams šaunią gegužinę. Numatoma, kad čia rugpjūčio 11 d. bus „Lituanicos“ klubo narių visuotinis susirinkimas. Į susirinkimą kviečiami visi nariai iš Niagaros apylinkės.

A. Repšienė

J.Z.

— „Gintaro“ ansamblis yra pakviestas dalyvauti su etninių grupių ansambliais Kanados kultūrai parodyti. Taip pat šis ansamblis pakviestas dalyvauti New Yorke „Laisvės Žiburio“ radijo valandėlės rengiamame metiniame renginy lapkričio 2 d. Ten programą atliks vyresnioji „Gintaro“ šokėjų grupė, dainininkai ir muzikantai.

— „Tėviškės Žiburiai“ atostogauja nuo liepos 31 d. iki rugpjūčio 13 d. Po atostogų laikraštis išeis rugpjūčio 20 d. Administracija veikia visą laiką.

A. a. Ona Olekniene pačiame amžiaus viduryje po sunkios ir ilgos ligos mirė liepos 3 d. Tillsonburge, Ont. Ji su vyru Stasiu turėjo du tabako ūkius. Su visais sugyvenimo ir visiems buvo nuosirdi. Dėlto jos laidotuvsė dalyvavo apie 250 asmenų iš Tillsonburgo, Londono, Delhi, Toronto, Hamiltono ir kt. Buvo palaidota Tillsonburgo kapinėse, pamaldas atlikus Delhi klebonui kun. L. Kemešui ir vietos klebonui kun. J. Janet. Nuliūdime liko dukterė Janet Kriksčiūnienė, Violeta, Diana, sūnus Jonas, sesuo Danutė, tėvai ir daug giminių ok. Lietuvoje.

— Edmundas Norkus ir Julija Poderytė susituokė Priskelimo parapijos bažnyčioje, sukurdami lietuvišką šeimą.